

Συγκριτική μελέτη Σουηδικού και Ιταλικού μοντέλου οικονομίας, καθώς και διαχείριση ανεργίας και πληθωρισμού που επικρατεί στα δύο αυτά κράτη.

Παρασκευόπουλος Κωνσταντίνος, Α.Μ 14224

Παρασκευόπουλος Χρήστος, Α.Μ 14242

ΑΝΩΤΑΤΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΠΕΙΡΑΙΑ

Πειραιάς 2014

Τμήμα Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής

**Συγκριτική μελέτη Σουηδικού και Ιταλικού μοντέλου οικονομίας,
καθώς και διαχείριση ανεργίας και πληθωρισμού που επικρατεί
στα δύο αυτά κράτη.**

Πτυχιακή Εργασία

Παρασκευόπουλος Κωνσταντίνος, Α.Μ 14224

Παρασκευόπουλος Χρήστος, Α.Μ 14242

Επιβλέπων Καθηγητής

Ιμπριζή Ελένη

Department of Accounting.

Technological Educational Institute of Piraeus, Greece.

**Comparative study between Swedish and Italian economic models
through unemployment and inflation management.**

Thesis

Paraskevopoulos Konstantinos 14224

Paraskevopoulos Christos 14242

Advisor Professor

Helen Impriksi

*Στην οικογένειά μας,
στους φίλους μας.*

*Ιδιαίτερες ευχαριστίες
στην κυρία Ιμπριζή Ελένη και στον κύριο Νικόλαο Χατζησάββα.*

.....:

Παρασκευόπουλος Κωνσταντίνος

Παρασκευόπουλος Χρήστος

Copyright 2014© Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα Πειραιά

Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος, All rights reserved

Απαγορεύεται η αντιγραφή, αποθήκευση και διανομή της παρούσας εργασίας, εξ ολοκλήρου ή τμήματος αυτής, για εμπορικό σκοπό. Επιτρέπεται η ανατύπωση, αποθήκευση και διανομή για σκοπό μη κερδοσκοπικό, εκπαιδευτικής ή ερευνητικής φύσης, υπό την προϋπόθεση να αναφέρεται η πηγή προέλευσης και να διατηρείται το παρόν μήνυμα. Ερωτήματα που αφορούν τη χρήση της εργασίας για κερδοσκοπικό σκοπό πρέπει να απευθύνονται προς τους συγγραφείς.

Οι απόψεις και τα συμπεράσματα που περιέχονται σε αυτό το έγγραφο εκφράζουν τους συγγραφείς και δεν πρέπει να ερμηνευθεί ότι αντιπροσωπεύουν τις επίσημες θέσεις του Τεχνολογικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος Πειραιά .

Περίληψη

Αντικειμενικός σκοπός της παρούσας πτυχιακής εργασίας είναι η συγκριτική μελέτη του Σουηδικού και Ιταλικού μοντέλου οικονομίας και πως ανταποκρίνεται καθένα από αυτά τα δύο κράτη στα ερεθίσματα που δημιουργεί η οικονομική κρίση.

Πιο συγκεκριμένα, θα γίνει μια ανάλυση της ανεργίας και του πληθωρισμού που επικρατεί σε καθένα από αυτά τα δύο κράτη και πως ανταποκρίνεται καθένα από αυτά μέσα από έγκυρα στατιστικά στοιχεία από το έτος 2009 έως και αυτό του 2013.

Κατόπιν αυτών των διαδικασιών θα εξαχθούν χρήσιμα συμπεράσματα γύρω από το ποιο οικονομικό μοντέλο, εκ των δύο, είναι το πλέον χαρακτηριστικό και αποδοτικότερο εντός της περιόδου της οικονομικής κρίσης.

Λέξεις κλειδιά

Ιταλία, Σουηδία, ανεργία, πληθωρισμός, στασιμοληθωρισμός, οικονομικό μοντέλο, στατιστικά στοιχεία.

Abstract

The objective of this thesis is a comparative study of the Swedish and the Italian economic model and the ways that each of these two states correspond to the stimuli generated by the economic crisis.

In particular, an analysis of unemployment and inflation prevailing in each of these two states will take place and how each of them reacts through valid statistics from the year 2009 to that of 2013.

From the analysis useful conclusions will come up about which economic model between the two, is the most prominent and effective within a period of economic crisis.

Key words

Italy, Sweden, unemployment, inflation, stagflation, economic model, statistics

Πίνακας περιεχομένων

Εισαγωγή.....	9
Κεφάλαιο 1 ^ο : Βασικές έννοιες ανεργίας και πληθωρισμού.....	11
1.1 Έννοια πληθωρισμού.....	12
1.2 Περιπτώσεις πληθωρισμού.....	12
1.3 Προϋποθέσεις για να υπάρξει πληθωρισμός και ένταση αυτού.....	13
1.4 Αίτια πληθωρισμού.....	14
1.5 Αποτελέσματα του πληθωρισμού.....	15
1.6 Μέτρα αντιμετώπισης του πληθωρισμού.....	17
1.7 Έννοια ανεργίας:.....	18
1.8 Αίτια (είδη) Ανεργίας.....	19
1.9 Συνέπειες της ανεργίας.....	20
1.10 Τρόποι αντιμετώπισης της ανεργίας.....	21
1.11 Το δίλλημα μεταξύ πληθωρισμού και ανεργίας.....	21
1.12 Αιτίες και αποτελέσματα της οικονομικής κρίσης.....	22
1.13 Τα αίτια της οικονομικής κρίσης.....	23
1.14 Η οικονομική κρίση στα πλαίσια της Ευρωζώνης.....	23
1.15 Συνέπειες της οικονομικής κρίσης.....	24
Κεφάλαιο 2 ^ο : Παρουσίαση της Σουηδίας και ανάλυση του οικονομικού μοντέλου της βάση στοιχείων.....	25
2.1 Γεωγραφία της Σουηδίας.....	26
2.2 Διακυβέρνηση και πολιτικό σύστημα.....	27
2.3 Πολιτικό σύστημα.....	27
2.4 Το Σουηδικό οικονομικό μοντέλο.....	29
2.5 Ενέργεια και φυσικοί πόροι.....	32
2.6 Συνδικάτα.....	32
2.7 Δημόσια πολιτική και Σκανδιναβικό μοντέλο πρόνοιας στην Σουηδία.....	33
2.8 Η εκπαίδευση στο Σουηδικό κράτος.....	33
2.9 Μετανάστευση.....	35
2.10 Πιστοληπτική ικανότητα και οίκοι αξιολόγησης.....	36
2.11 Το φορολογικό σύστημα στην Σουηδία.....	38
Κεφάλαιο 3 ^ο Παρουσίαση Ιταλίας και ανάλυση οικονομικού μοντέλου της.....	40
3.1 Γεωγραφία της Ιταλίας.....	41
3.2 Διακυβέρνηση και πολιτικό σύστημα.....	41

3.3 Το Ιταλικό οικονομικό μοντέλο	43
3.3.1 Ο κλάδος της γεωργίας	45
3.3.2 Ενέργεια και φυσικοί πόροι.....	45
3.3.3 Μεταφορές	46
3.3.4 Οικονομικός και τραπεζικός κλάδος.....	47
3.3.5 Βιομηχανία.....	48
3.4 Συνδικάτα.....	48
3.5 Η εκπαίδευση στο Ιταλικό κράτος.....	49
3.6 Η μετανάστευση στην Ιταλία.....	50
3.7 Πιστοληπτική ικανότητα Ιταλίας και οίκοι αξιολόγησης.....	51
3.8 Το φορολογικό σύστημα της Ιταλίας.....	52
Κεφάλαιο 4 ^ο Παρουσίαση και ανάλυση στατιστικών στοιχείων πληθωρισμού και ανεργίας στο Σουηδικό κράτος.....	53
4.1 Η ανεργία στην Σουηδία	53
4.2 Ο πληθωρισμός στην Σουηδία.....	55
4.3 Σχέση μεταξύ ανεργίας και πληθωρισμού	57
4.4 Ρυθμός ανάπτυξης Σουηδικής οικονομίας.....	58
Κεφάλαιο 5 ^ο Παρουσίαση και ανάλυση στατιστικών στοιχείων πληθωρισμού και ανεργίας στο Ιταλικό κράτος.....	60
5.1 Η ανεργία στην Ιταλία.....	60
5.2 Ο πληθωρισμός στην Ιταλία	61
5.3 Σχέση μεταξύ ανεργίας και πληθωρισμού	63
5.4 Ρυθμός ανάπτυξης Ιταλικής οικονομίας	64
Κεφάλαιο 6 ^ο : Συμπεράσματα	65
Παράρτημα	68
Πίνακας Εικόνων.....	73
Βιβλιογραφία	74

Συγκριτική μελέτη Σουηδικού και ιταλικού μοντέλου οικονομίας, καθώς και διαχείριση ανεργίας και πληθωρισμού που επικρατεί στα δύο αυτά κράτη

Πτυχιακή εργασία

Εισαγωγή

Αντικειμενικός σκοπός της παρούσας πτυχιακής εργασίας είναι η συγκριτική μελέτη των οικονομικών μοντέλων του Σουηδικού κράτους και του Ιταλικού κράτους. Θα αναλυθούν σε βάθος οι οργανωτικές δομές των δύο κρατών και ύστερα από την ολοκλήρωση αυτής της ενότητας θα γίνει περαιτέρω ανάλυση των οικονομικών τους συστημάτων μέσα από τους πίνακες και τα γραφήματα ανεργίας και πληθωρισμού που επικρατούν την τελευταία πενταετία.

Η παρούσα πτυχιακή εργασία αποτελείται από τα ακόλουθα έξι κεφάλαια:

Κεφάλαιο 1^ο – Βασικές έννοιες ανεργίας και πληθωρισμού.

Στο πρώτο κεφάλαιο θα εξεταστούν οι έννοιες της ανεργίας, του πληθωρισμού, τον τρόπο με τον οποίο συνδέονται αυτές οι δύο έννοιες μέσω της καμπύλης Phillips και πως η παγκόσμια κρίση επηρέασε την Ευρωζώνη.

Κεφάλαιο 2^ο - Παρουσίαση της Σουηδίας και ανάλυση του οικονομικού μοντέλου της βάση στοιχείων.

Στο δεύτερο κεφάλαιο θα γίνει μια εισαγωγή στο Σουηδικό κράτος και θα μελετηθούν, τόσο το διοικητικό όσο και το οικονομικό μοντέλο της.

Κεφάλαιο 3^ο – Παρουσίαση της Ιταλίας και ανάλυση του οικονομικού μοντέλου της βάση στοιχείων.

Στο τρίτο κεφάλαιο θα γίνει μια εισαγωγή στο Ιταλικό κράτος και θα μελετηθούν, τόσο το διοικητικό όσο και το οικονομικό μοντέλο της.

Κεφάλαιο 4^ο- Παρουσίαση και ανάλυση στατιστικών στοιχείων πληθωρισμού και ανεργίας στο Σουηδικό κράτος.

Στο τέταρτο κεφάλαιο θα γίνει αναλυτική παρουσίαση των στατιστικών στοιχείων της ανεργίας και του πληθωρισμού που επικρατούν στο Σουηδικό κράτος τα έτη 2009 έως

και αυτό του 2013. Η ανάλυση γίνεται πιο ακριβής με την βοήθεια του προγράμματος Matrix laboratory.

Κεφάλαιο 5^ο – Παρουσίαση και ανάλυση στατιστικών στοιχείων πληθωρισμού και ανεργίας στο Ιταλικό κράτος.

Στο τέταρτο κεφάλαιο θα γίνει αναλυτική παρουσίαση των στατιστικών στοιχείων της ανεργίας και του πληθωρισμού που επικρατούν στο Σουηδικό κράτος τα έτη 2009 έως και αυτό του 2013. Η ανάλυση γίνεται πιο ακριβής με την βοήθεια του προγράμματος Matrix laboratory.

Κεφάλαιο 6^ο – Συμπεράσματα.

Στο έκτο κεφάλαιο θα γίνει εξαγωγή συμπερασμάτων μέσα από την ανάλυση των προηγούμενων κεφαλαίων.

Παράρτημα

Στο παράρτημα παραδίδεται ο κώδικας που χρησιμοποιήθηκε για την δημιουργία των γραφημάτων στα κεφάλαια τέσσερα, πέντε και έξι μέσω του προγράμματος Matrix Laboratory.

Κεφάλαιο 1^ο: Βασικές έννοιες ανεργίας και πληθωρισμού.

Οι οικονομικές συνθήκες ισορροπίας καθορίζονται από τις δύο σπουδαιότερες μακροοικονομικές μεταβλητές που είναι η ανεργία και ο πληθωρισμός. Ανεργία σε πολύ υψηλά επίπεδα δηλώνει ότι ενώ υπάρχουν άτομα τα οποία, ενώ είναι ικανά και επιθυμούν να εργαστούν, δεν μπορούν να βρουν εργασία. Η οικονομική λειτουργία μιας χώρας αρχίζει να αδρανεύει σημαντικά μέσα από τα κοινωνικά και τα πολιτικά προβλήματα που θέτει αυτό το φαινόμενο.

Με ανάλογες συνέπειες, το φαινόμενο του πληθωρισμού, ο οποίος ορίζεται ως η συνεχής άνοδος του γενικού επιπέδου των τιμών, δημιουργεί οικονομικά προβλήματα στερώντας σταδιακά από τους πολίτες μιας χώρας την αγοραστική τους δύναμη. Τα φαινόμενα αυτά προκαλούν αβεβαιότητα στους πολίτες καθιστώντας δύσκολη έως αδύνατη την προσωπική και οικονομική τους εξέλιξη. Η αντιμετώπιση τους αποτελεί δύο από τους απώτερους σκοπούς οποιαδήποτε κυβέρνησης, σε οποιοδήποτε κράτος.

Στο κεφάλαιο αυτό γίνεται μια εισαγωγή γύρω από τα θέματα της ανεργίας, του πληθωρισμού, της σχέσης που συνδέει τις δύο έννοιες, και πως η έξαρση της οικονομικής κρίσης ανά τον κόσμο τις επηρέασε.

1.1 Έννοια πληθωρισμού

Ο πληθωρισμός αποτελεί το φαινόμενο της συνεχούς αύξησης του γενικού επιπέδου των τιμών. Μέσα από τον ορισμό αυτό οποιοσδήποτε μπορεί να αντιληφθεί ότι κύριο αντίκτυπο αυτής της κατάστασης αποτελεί η μείωση της αγοραστικής δύναμης των καταναλωτών. Η κατάσταση αυτή ξεκίνησε να παρατηρείται σαν φαινόμενο στις προηγμένες οικονομίες μετά το τέλος του δεύτερου παγκοσμίου πολέμου, σε μια περίοδο που αρκετές χώρες ξεκίνησαν να αναπτύσσονται τόσο βιομηχανικά όσο οικονομικά. Αποτελεί συνέπεια των διαταραχών που προκαλούν στην αγορά διάφορες οικονομικές δυνάμεις που αναπτύσσονται μέσα σε αυτήν. Ο πληθωρισμός θεωρείται ορθώς ως ένα από τα μεγαλύτερα οικονομικά προβλήματα που μαστίζουν τις οικονομίες των ανεπτυγμένων χωρών με σοβαρές κοινωνικές συνέπειες, ενώ παύει να υπάρχει όταν η αύξηση του γενικού επιπέδου των τιμών σταματήσει και οι τιμές σταθεροποιηθούν στο υψηλότερο επίπεδο που μπορούν να πάρουν.¹

Το ποσοστό μεταβολής του πληθωρισμού από περίοδο σε περίοδο, μπορεί να υπολογισθεί με τον εξής τύπο:

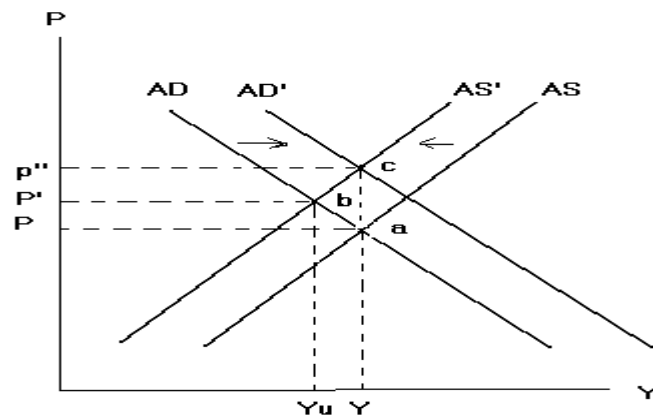
$$\begin{aligned} & \text{Ποσοστό πληθωρισμού μεταξύ περιόδων } \tau_1 \text{ και } \tau_0 \\ &= \frac{\text{Δείκτης τιμών περιόδου } \tau_1 - \text{Δείκτης τιμών περιόδου } \tau_0}{\text{Δείκτης τιμών περιόδου } \tau_0} \end{aligned}$$

1.2 Περιπτώσεις πληθωρισμού.

Έχουμε δύο περιπτώσεις πληθωρισμού:

- Στασιμοπληθωρισμός αποτελεί το φαινόμενο μέσα στο οποίο παρατηρείται αύξηση και του πληθωρισμού και της ανεργίας παρά την αντίστροφη σχέση που συνδέει αυτές τις δύο έννοιες.

¹ Σύγχρονη Μακροοικονομική, Αθηνάς Πετράκη & Γεωργίου, Χριστ. Κώπτη, εκδόσεις Μπένου, Αθήνα 2000, σελίδα 349

Εικόνα 1 Διαγραμματική απεικόνιση στασιμοληθωρισμού

- Συμπιεσμένος πληθωρισμός αποτελεί το φαινόμενο κατά το οποίο επιβάλλονται μέγιστα όρια στις τιμές των προϊόντων με απώτερο σκοπό τον περιορισμό του πληθωρισμού.

1.3 Προϋποθέσεις για να υπάρξει πληθωρισμός και ένταση αυτού.

Για να προσδιοριστεί μία κατάσταση ως πληθωριστική σε μία χώρα είναι αναγκαίο το ποσοστό μεταβολής του γενικού επιπέδου των τιμών να έχει ξεπεράσει ένα συγκεκριμένο χαμηλό όριο το οποίο έχει θέσει η ίδια η χώρα βασιζόμενη πάνω στις ιδιαίτερες συνθήκες της. Φυσικά υπάρχουν ορισμένες περιπτώσεις αύξησης τιμών οι οποίες μπορούν να χαρακτηριστούν ως μη πληθωριστικές. Κάτι τέτοιο είναι αποδεκτό σε ορισμένα προϊόντα επειδή μία βελτίωση της ποιότητας τους φέρει αύξηση της τιμής τους συνεπώς η αύξηση αυτή δεν θα μπορούσε να χαρακτηριστεί ως πληθωριστική. Τέτοια παραδείγματα αποτελούν οι αυτοκινητοβιομηχανίες, οι οποίες παρακολουθούν την βελτίωση της τεχνολογίας επομένως αυξάνουν τόσο την ποιότητα των αυτοκινήτων τους όσο και την τιμή αυτών καθώς και διάφορες υπηρεσίες όπως ο τομέας της ιατρικής όπου αυξάνει τις τιμές διότι η ιατρική παρουσιάζει διάφορες βελτιώσεις. Με βάση τις ειδικές συνθήκες που διέπουν την οικονομική λειτουργία μίας χώρας υπάρχουν τρία επίπεδα που χαρακτηρίζουν την ένταση του πληθωρισμού που υπάρχει μέσα σε αυτή:

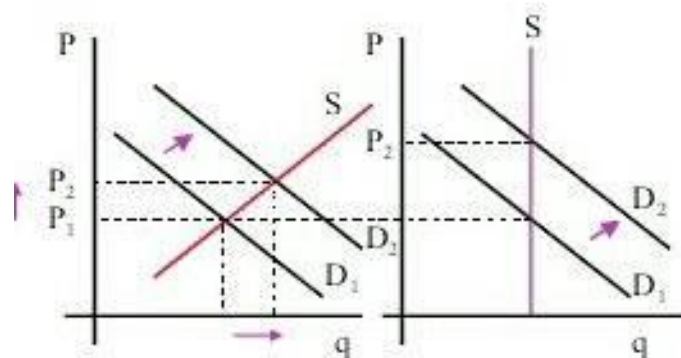
- Μέτριος πληθωρισμός (moderate inflation).
- Καλπάζων πληθωρισμός (galloping inflation).
- Υπερπληθωρισμός (hyperinflation).²

² Σύγχρονη Μακροοικονομική, Αθηνάς Πετράκη & Γεωργίου, Χριστ. Κώπτη, εκδόσεις Μπένου, Αθήνα 2000, σελίδα 351.

1.4 Αίτια πληθωρισμού

Ο πληθωρισμός διακρίνεται σε διάφορα είδη τα οποία προκύπτουν από τα αίτια που τον προκαλούν. Από αυτά δύο είναι οι θεωρίες που θεωρούνται οι πιο γνωστές γύρω από τα αίτια του πληθωρισμού και αναλύονται σε: 1) Πληθωρισμός που δημιουργείται από την ζήτηση (demand pull inflation) και 2) Πληθωρισμός που δημιουργείται από το κόστος (cost push inflation).

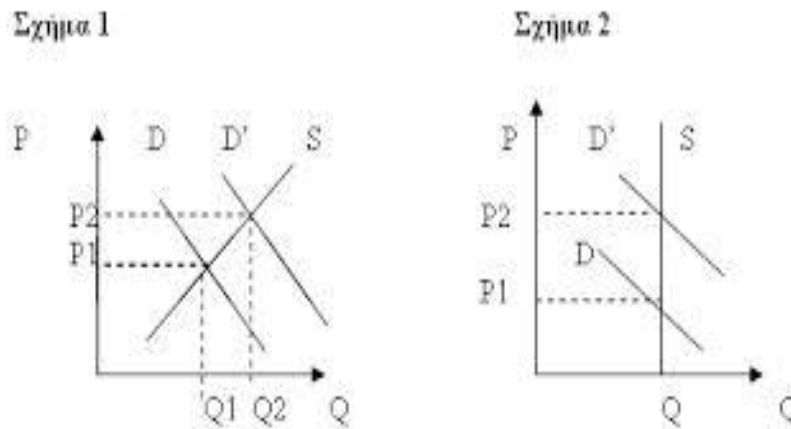
- **Πληθωρισμός ζήτησης:** Πληθωρισμός ζήτησης ονομάζεται το φαινόμενο που προκαλείται από την αυξανόμενη ζήτηση που υπάρχει γύρω από ένα προϊόν ή μια υπηρεσία του οποίου η παραγωγή έχει φτάσει στο μέγιστο επίπεδο της. Καθώς η σύγχρονη οικονομία πλησιάζει σε επίπεδα πλήρους απασχόλησης, αρχίζουν να δημιουργούνται δυσμενέστερες συνθήκες εξεύρεσης παραγωγικών συντελεστών με αποτέλεσμα η τιμή αυτών να αυξάνεται απόρροια της ζήτησης. Επομένως το κόστος παραγωγής του προϊόντος εκτινάσσεται με συνέπεια την αύξηση της τιμής πώλησης του έτσι ώστε να αντισταθμιστεί το κόστος. Κοινώς σε επίπεδα πλήρους απασχόλησης η αύξηση της ζήτησης, με βασική προϋπόθεση η παραγωγική διαδικασία να παραμένει σταθερή, είναι πληθωριστική.

Εικόνα 2 Διαγραμματική απεικόνιση πληθωρισμού ζήτησης.

- **Πληθωρισμός κόστους:** Η θεωρία γύρω από τον πληθωρισμό του κόστους βασίζεται πάνω στο γεγονός ότι η αγορά ελέγχεται από διάφορα μονοπώλια και ολιγοπώλια. Κύριο χαρακτηριστικό των ολιγοπωλειακών αγορών είναι η σχετική σταθερότητα των τιμών που δεν αυξάνονται τόσο συχνά λόγω της μεταβολής που υπάρχει στο κόστος παραγωγής. Η μεταβολή του κόστους παραγωγής δεν προέρχεται μόνο από την μεταβολή της τιμής των παραγωγικών συντελεστών αλλά και από τις προσπάθειες των διάφορων εργατικών σωματείων οι οποίες αποτελούν επαγγελματικές εργατικές

οργανώσεις που λειτουργούν με βασικό σκοπό την βελτίωση της οικονομικής κατάστασης και των συνθηκών εργασίας των μελών τους.³

Εικόνα 3 Διαγραμματική απεικόνιση πληθωρισμού κόστους.

1.5 Αποτελέσματα του πληθωρισμού

Έχει παρατηρηθεί ότι μία αύξηση του γενικού επιπέδου των τιμών κατά ένα μικρό ποσοστό, συνήθως χαμηλότερο της τάξεως του 4% με 5% κάθε χρόνο, όχι μόνο δεν προκαλεί σοβαρά προβλήματα, αλλά ορισμένοι οικονομολόγοι θεωρούν πως επιδρά θετικά στην παραγωγή, διότι δημιουργούνται προσδοκίες κέρδους. Αυτό συμβαίνει διότι θεωρούν δεδομένο ότι η αύξηση των αμοιβών των παραγωγικών συντελεστών δεν προηγείται της αύξησης των προϊόντικών τιμών. Επομένως μέσα από το φαινόμενο αυτό του μικρού πληθωρισμού, υπάρχει μία ενθάρρυνση των επενδύσεων εξαιτίας του κέρδους που αναμένεται, οδηγώντας σε αύξηση της παραγωγικής δραστηριότητας. Αντίθετα το είδος του πληθωρισμού το οποίο χαρακτηρίζεται από πολύ υψηλό ρυθμό μεταβολής των τιμών είναι ο καλπάζων πληθωρισμός ο οποίος έχει σαν κύριο αποτέλεσμα την συνεχή πτώση της αγοραστικής αξίας του χρήματος με πιο καταστροφική συνέπεια αυτής της εγκατάλειψης του νομισματικού συστήματος. Αυτό το είδος πληθωρισμού βρίσκει έδαφος μέσα από διάφορες υπερβολικές οικονομικές καταστάσεις λόγω χάρη σε περιόδους πολέμων. Μέσα από τον πληθωρισμό δημιουργούνται ορισμένα προβλήματα- νέες συνθήκες στην οικονομία οι οποίες είναι οι εξής:

- **Αναδιανομή εισοδήματος και πλούτου.**

Η συνεχής αύξηση του γενικού επιπέδου των τιμών έχει σαν συνέπεια την μείωση της αγοραστικής δύναμης που έχουν οι καταναλωτές διότι το εισόδημα τους

³ Εισαγωγή στην Πολιτική Οικονομία, Θ. Γεωργακόπουλου, Θ. Λιανού, Θ. Μπένου, Γ. Τσεκούρα, Μ. Χατζηπροκοπίου, Γ. Χρήστου, Έκδοση Ζ', Εκδόσεις Μπένου, Αθήνα 2007, σελίδα 419.

αυξάνεται με πολύ μικρότερο ρυθμό σε σχέση με τον ρυθμό της ανόδου των τιμών. Κατά συνέπεια άτομα όπως επιχειρηματίες ευνοούνται μέσα από τον πληθωρισμό διότι αυξάνεται το εισόδημα τους μέσα από την ταχύτερη αύξηση των τιμών των προϊόντων σε σχέση με αυτές των παραγωγικών συντελεστών.

- **Μείωση των συναλλακτικών αποθεμάτων μίας χώρας.**

Μία αύξηση των τιμών των αγαθών και των υπηρεσιών σε μία χώρα σε σχέση με τις τιμές των αγαθών και των υπηρεσιών χωρών του εξωτερικού είναι ικανή να επιφέρει αύξηση στις εισαγωγές των προϊόντων και ταυτόχρονη μείωση στις εξαγωγές αυτών. Αυτό έχει ως βασική συνέπεια την μεγάλη επιβάρυνση του ισοζυγίου των πληρωμών με ταυτόχρονη μείωση των συναλλαγματικών αποθεμάτων μίας χώρας.

- **Επιβράδυνση του ρυθμού της οικονομικής ανάπτυξης μέσω της ανώμαλης κατανομής παραγωγικών συντελεστών.**

Μέσω του πληθωρισμού επηρεάζεται άμεσα η κατανομή των παραγωγικών συντελεστών. Αυτό συμβαίνει διότι δημιουργούνται προσδοκίες γύρω από την απόδοση των επενδύσεων με συνέπεια οι επιχειρηματίες να ρισκάρουν και αναλαμβάνουν επενδύσεις που κάτω από μη πληθωριστικές συνθήκες δεν θα είχαν αναληφθεί. Με αυτό τον τρόπο επιβραδύνεται ο ρυθμός της οικονομικής ανάπτυξης μίας χώρας εξαιτίας της μη άριστης κατανομής παραγωγικών συντελεστών.

- **Σπατάλη και μείωση παραγωγικών πόρων.**

Μέσα από την συνεχή αύξηση των τιμών δημιουργούνται νέες συνθήκες και νέες ανάγκες σε κάθε άτομο. Στην προσπάθεια τους οι επιχειρήσεις να ικανοποιήσουν τις ατομικές ανάγκες που δημιουργούνται και να προσαρμοστούν στην νέα τάξη πραγμάτων σπαταλούν παραγωγικούς συντελεστές.

- **Υποβάθμιση του φορολογικού συστήματος.**

Αυτό που έχει παρατηρηθεί είναι ότι οι τιμές των προϊόντων και αυτές των παραγωγικών συντελεστών παρουσιάζουν σχέσεις αλληλεξάρτησης. Με άλλα λόγια σε πληθωριστικές περιόδους τα ονομαστικά εισοδήματα παρουσιάζουν αύξηση χωρίς να επέρχεται αύξηση στα πραγματικά. Αν το επίπεδο των φορολογικών συντελεστών παραμένει σταθερό και η φορολογική πολιτική είναι προοδευτική, δηλαδή τα υψηλότερα κλιμάκια εισοδήματος φορολογούνται περισσότερο από τα χαμηλότερα, ένα άτομο, το οποίο έχει σταθερό πραγματικό εισόδημα αλλά το ονομαστικό του εισόδημα αυξάνεται συνεχώς λόγω πληθωρισμού, είναι αναγκασμένο να πληρώνει περισσότερους φόρους στο κράτος. Αυτή η μείωση του εισοδήματος μέσω της πληρωμής των φόρων οδηγεί συχνά σε μείωση της προσφοράς εργασίας άρα σε μείωση παραγωγικών συντελεστών. Αυτή η κατάσταση δύναται να αποφευχθεί αν η φορολογική πολιτική προσαρμόζεται με τα επίπεδα του πληθωρισμού.⁴

⁴ Εισαγωγή στην Πολιτική Οικονομία, Θ. Γεωργακόπουλου, Θ. Λιανού, Θ. Μπένου, Γ. Τσεκούρα, Μ. Χατζηπροκοπίου, Γ. Χρήστου, Έκδοση Ζ', Εκδόσεις Μπένου, Αθήνα 2007, σελίδα 424

1.6 Μέτρα αντιμετώπισης του πληθωρισμού.

Η δημιουργία μίας επιτυχημένης πολιτικής γύρω από την αντιμετώπιση του πληθωρισμού αποτελεί μία δυσχερή κατάσταση για ποικίλους λόγους. Αυτό συμβαίνει διότι είναι πάρα πολύ δύσκολο να υπάρξει μία αποσαφηνισμένη άποψη γύρω από τα αίτια του πληθωρισμού, βάση της οποίας θα καταρτιστεί ένα άρτιο πλάνο αντιπληθωριστικής πολιτικής. Ακόμη και έτσι το γεγονός ότι υπάρχει συμφωνία γύρω από τα αίτια που συνετέλεσαν στην δημιουργία του φαινομένου δεν εγγυάται ότι θα υπάρξει ενστερνισμός γύρω από τις μεθόδους που θα χρησιμοποιηθούν για την αντιμετώπιση του. Δύο είναι οι περιπτώσεις γύρω από τις οποίες καταρτίζεται σχέδιο αντιπληθωριστικής πολιτικής:

- Περίπτωση στην οποία συναντάται πληθωρισμός ζήτησης.

Εδώ συναντάται μία σαφέστερη εικόνα γύρω από την αντιμετώπιση αυτού του είδους πληθωρισμού. Σε περίπτωση που η ενεργή ζήτηση, υπερβαίνοντας το επίπεδο πλήρους απασχόλησης έχει ως αποτέλεσμα την άνοδο του επιπέδου των τιμών, η επιβολή περιορισμού στην ενεργή ζήτηση θα οδηγήσει σε συγκράτηση των τιμών στο ύψος εκείνο που θα υπάρχει πλήρης απασχόληση του εργατικού δυναμικού, χωρίς να δημιουργούνται πιέσεις στις τιμές.

- Περίπτωση πληθωρισμού κόστους.

Αν η άνοδος στις τιμές αποτελεί συνέπεια του πληθωρισμού κόστους, η αντιμετώπιση της χρήζει τελείως διαφορετικές μεθόδους από αυτές που χρησιμοποιούνται στην περίπτωση του πληθωρισμού ζήτησης. Η συγκράτηση των τιμών δεν μπορεί να στηριχθεί στην νομισματική πολιτική διότι κάθε προσπάθεια για περιορισμό της ενεργής ζήτησης μέσω αυτής επιφέρει μείωση των πωλήσεων με κύριο αντίκτυπο την αύξηση της ανεργίας. Σε περίπτωση που ο πληθωρισμός κόστους έχει τις ρίζες του στην ολιγοπωλειακή πολιτική που κυριαρχεί στην αγορά αγαθών και υπηρεσιών καθώς και στην συσπείρωση των εργατών σε μεγάλα και ισχυρά επαγγελματικά συνδικάτα, η ριζική μείωση του πληθωρισμού κρύβεται στην αποκατάσταση του πλήρους ανταγωνισμού μέσα στο ολιγοπωλειακό καθεστώς. Δύο είναι οι επιλογές που αποτελούν τις πλέον ρεαλιστικές λύσεις.

I. Επιβολή άμεσων ελέγχων σε μισθούς και τιμές.

Στα πλαίσια του συστήματος των άμεσων ελέγχων ο αρμόδιος κρατικός φορέας φροντίζει να προσδιορίζει και να επιβάλλει την μέγιστη τιμή που μπορούν να έχουν οι μισθοί και οι τιμές των προϊόντων για τους τομείς που επηρεάζουν στο μέγιστο μία οικονομία.

II. Η θέσπιση εγχειριδίων με οδηγίες και κανόνες γύρω από τις μεταβολές των τιμών που θα λειτουργούν με βάση τις μεταβολές που επιδέχεται η μέση παραγωγικότητα μίας οικονομίας.

Με βασικό κριτήριο την μεταβολή της μέσης παραγωγικότητας έχουν υπάρξει διάφορες προτάσεις και οδηγίες γύρω από την αύξηση των μισθών και των τιμών. Οι δύο πιο σημαντικές προτάσεις είναι ότι το ποσοστό αύξησης που επιδέχεται ο χρηματικός μισθός δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να υπερβαίνει το ποσοστό μεταβολής της μέσης

παραγωγικότητας που έχει η οικονομία στην ίδια χρονική περίοδο και πως η πολιτική τιμολόγησης που επικρατεί στις διάφορες βιομηχανίες εξαρτάται από τις μεταβολές που υπάρχουν στην παραγωγικότητα κάθε βιομηχανίας σε σχέση με τις γενικές μεταβολές που εμφανίζει η οικονομία στο σύνολο της. Πιο συγκεκριμένα αν το ποσοστό μεταβολής της παραγωγικότητας μίας βιομηχανίας είναι ανάλογο με αυτό της συνολικής οικονομίας οι τιμές των προϊόντων της παραμένουν σταθερές. Σε περίπτωση όμως που ο ρυθμός μεταβολής είναι μικρότερος ή μεγαλύτερος από αυτόν της οικονομίας τότε η τιμολόγηση γίνεται με αντίστροφο τρόπο.⁵

1.7 Έννοια ανεργίας:

Ως ανεργία ορίζεται μία κατάσταση κατά την οποία ενώ ένα άτομο είναι ικανό και διατεθειμένο να εργαστεί σύμφωνα με την αμοιβή και τις συνθήκες που επικρατούν στην αγορά γύρω από το είδος της εργασίας που μπορεί να προσφέρει, δεν μπορεί να βρει απασχόληση. Εδώ είναι σημαντικό να τονιστεί ότι ένα άτομο που δεν δύναται να βρει απασχόληση διότι η αμοιβή που ζητά είναι πολύ υψηλότερη από αυτή που επικρατεί στην αγορά δεν θεωρείται άνεργος. Σύμφωνα με την επίσημη στατιστική της σύγχρονης οικονομίας απασχολούμενοι θεωρούνται όσα άτομα εκτελούν οποιαδήποτε επαγγελματική εργασία ενώ άνεργοι είναι αυτοί που ενώ θέλουν και επιθυμούν να απασχοληθούν, ενώ έχουν κάνει ενέργειες με σκοπό την εξεύρεση εργασίας, δεν απασχολούνται.

Ο τύπος που δίνει τα ποσοστά ανεργίας που επικρατούν από εποχή σε εποχή είναι ο εξής:

$$\text{Ποσοστό ανεργίας} = \frac{\text{Αριθμός ανέργων}}{\text{Εργατικό δυναμικό}} \times 100^6$$

⁵ Εισαγωγή στην Πολιτική Οικονομία, Θ. Γεωργακόπουλου, Θ. Λιανού, Θ. Μπένου, Γ. Τσεκούρα, Μ. Χατζηπροκοπίου, Γ. Χρήστου, Έκδοση Ζ', Εκδόσεις Μπένου, Αθήνα 2007, σελίδα 429.

⁶ Σύγχρονη Μακροοικονομική, Αθηνάς Πετράκη & Γεωργίου, Χριστ. Κώπτη, εκδόσεις Μπένου, Αθήνα 2000, σελίδα 355.

1.8 Αίτια (είδη) Ανεργίας.

Σύμφωνα με την Κώττη .Α και τον Κώττη.Γ(2000) η ανεργία διακρίνεται σε τέσσερα είδη. Έχουμε την ανεργία τριβής, την διαρθρωτική ανεργία, την εποχική ανεργία και τέλος την κυκλική ανεργία.

- Αρκετές φορές πολλά νέα άτομα εισέρχονται στην αγορά εργασίας ενώ αρκετά άτομα μετακινούνται από εργασία σε εργασία έως ότου βρουν την κατάλληλη. Όμως όταν τα άτομα αυτά βρουν εργασία σε σύντομο χρονικό διάστημα η ανεργία αυτή λέγεται ανεργία τριβής η οποία θα μπορούσαμε να πούμε ότι δεν δημιουργεί σοβαρά προβλήματα. Πιο συγκεκριμένα η ανεργία τριβής παρουσιάζεται πιο έντονα στους νέους οι οποίοι επειδή είναι νεοεισερχόμενοι στον χώρο εργασίας όταν βρουν μια απασχόληση την εγκαταλείπουν εύκολα προκειμένου να βρουν μία καλύτερη εργασία που θα τους αποφέρει περισσότερα χρήματα. Επίσης η ανεργία τριβής εμφανίζεται μεγαλύτερη στις οικονομίες που μετασχηματίζονται με γοργούς ρυθμούς όπου ιδρύονται αρκετές νέες επιχειρήσεις με αποτέλεσμα να κλείνουν οι παλιές επιχειρήσεις και αυτό συμβαίνει γιατί δεν έχουν πλέον τα κατάλληλα προσόντα για να προσφέρουν τις υπηρεσίες τους στην αγορά εργασίας.
- Ένα επίσης συνηθισμένο φαινόμενο ανεργίας σε όλες τις οικονομίες είναι η εποχική ανεργία η οποία θα μπορούσαμε κάλλιστα να πούμε ότι εμφανίζεται σε απασχολήσεις οι οποίες λειτουργούν μέσα σε ορισμένα χρονικά διαστήματα. Τέλος μπορούμε να πούμε ότι η εποχική ανεργία είναι ένα φαινόμενο το οποίο δεν δημιουργεί σοβαρά οικονομικά προβλήματα.
- Έπειτα έχουμε την διαρθρωτική ανεργία η οποία εμφανίζεται όταν η προσφερόμενη εργασία είναι διαφορετική από την ζητούμενη εργασία από πλευρά διαφόρων προσόντων λόγω χάρη των απαιτούμενων γνώσεων που πρέπει να έχουν όσοι θέλουν να εργαστούν. Όμως επειδή αρκετοί άνεργοι δεν έχουν τις απαραίτητες γνώσεις και τα απαραίτητα προσόντα δεν μπορούν να εργαστούν. Η ύπαρξη της διαρθρωτικής ανεργίας πολλές φορές οφείλεται στο ότι οι νέοι στην σύγχρονη εποχή λόγω έλλειψης γνώσεων ή κακού εκπαιδευτικού προγραμματισμού δεν μπορούν να στραφούν προς τα επαγγέλματα που χρειάζονται οι οικονομίες των χωρών τους. Επιπροσθέτως η διαρθρωτική ανεργία παρουσιάζεται και στους ηλικιωμένους ανθρώπους οι οποίοι λόγω έλλειψης γνώσεων χάνουν την δουλειά τους και δυσκολεύονται να βρουν δουλειά σε άλλο τομέα της οικονομίας εξαιτίας έλλειψης σχετικών γνώσεων ή δεξιοτήτων.
- Τέλος έχουμε την κυκλική ανεργία η οποία παρουσιάζεται σε περιόδους οικονομικής ύφεσης. Πιο συγκεκριμένα όταν εμφανίζεται οικονομική ύφεση στις επιχειρήσεις οι εργοδότες προτιμούν αρχικά να διώξουν τους νέους διότι η αποζημίωση τους θα είναι μικρότερη από την αποζημίωση ενός ανθρώπου που εργάζεται για πάρα πολλά χρόνια στην επιχείρηση. Βέβαια από την άλλη πλευρά οι νέοι μπορούν πιο εύκολα

να βρουν εργασία διότι έχουν περισσότερες γνώσεις και προσόντα από τα παλαιότερα στελέχη της εταιρείας άλλα και επειδή οι νέοι έχουν λιγότερες απαιτήσεις από τα παλαιότερα στελέχη από οικονομική πλευρά.⁷

1.9 Συνέπειες της ανεργίας.

Αναμφισβήτητα η ανεργία έχει δύο σοβαρές συνέπειες. Αυτές είναι αρχικά το οικονομικό κόστος και έπειτα το κοινωνικό κόστος. Το οικονομικό κόστος δημιουργείται όταν το προϊόν που παράγει μια οικονομία είναι μικρότερο από το μέγιστο που θα μπορούσε να παραχθεί. Πιο συγκεκριμένα υπάρχει έλλειψη προϊόντος το οποίο θα μπορούσε κάλλιστα να χρησιμοποιηθεί είτε για κατανάλωση είτε για επένδυση. Από την άλλη μεριά έχουμε και το κοινωνικό κόστος το οποίο είναι μία αρκετά σοβαρή συνέπεια. Το κοινωνικό κόστος δημιουργείται εξαιτίας της ανθρώπινης δυστυχίας αλλά και της έλλειψης εισοδήματος των ανέργων. Επίσης όταν σε μία χώρα επικρατεί υψηλή ανεργία αυτό κατά πάσα πιθανότητα να προκαλέσει δυσμενείς επιπτώσεις σε όλο το κοινωνικό σύνολο. Επιπροσθέτως στις συνέπειες της ανεργίας μπορούμε να προσθέσουμε και τον νόμο του περίφημου Okun. Πιο συγκεκριμένα ο νόμος του Okun λέει ότι για αύξηση της ανεργίας κατά 1% πάνω από το κανονικό ή καλύτερα το φυσιολογικό ποσοστό της ανεργίας που είναι 4%-5% το ακαθάριστο εγχώριο προϊόν θα μειωθεί κατά 2% μέχρι 4% από το δυναμικό της. Ωστόσο αξίζει να σημειωθεί ότι ο νόμος του Okun δεν είναι απόλυτα σωστός διότι η ανεργία δεν είναι ο μόνος παράγοντας που μπορεί να επηρεάσει το ακαθάριστο εγχώριο προϊόν. Αναντίρρητα το ακαθάριστο εγχώριο προϊόν μπορεί κάλλιστα να επηρεαστεί και από άλλους παράγοντες. Για παράδειγμα αν αυξηθούν και οι παραγωγοί των προϊόντων αλλά και ο αριθμός των ατόμων στο εργατικό δυναμικό τότε το ακαθάριστο εγχώριο προϊόν θα αυξηθεί ακόμα και όταν η ανεργία είναι σταθερή. Τέλος το πρόβλημα της ανεργίας δεν είναι η διάθεση χρημάτων για παροχή εισοδήματος στους ανέργους αλλά εξεύρεση τρόπων αξιοποίησης τους προκειμένου να νοιώσουν και οι ίδιοι καλύτερα, δηλαδή να αισθανθούν ότι είναι χρήσιμοι και πάνω από όλα να αποκτήσουν αξιοπρέπεια και αυτοπεποίθηση. Με λίγα λόγια διάφορες ιδιότητες οι οποίες χάνονται με την μακροχρόνια ανεργία.⁸

⁷ Σύγχρονη Μακροοικονομική, Αθηνάς Πετράκη & Γεωργίου, Χριστ. Κώπτη, εκδόσεις Μπένου, Αθήνα 2000, σελίδα 357.

⁸ Σύγχρονη Μακροοικονομική, Αθηνάς Πετράκη & Γεωργίου, Χριστ. Κώπτη, εκδόσεις Μπένου, Αθήνα 2000, σελίδα 376.

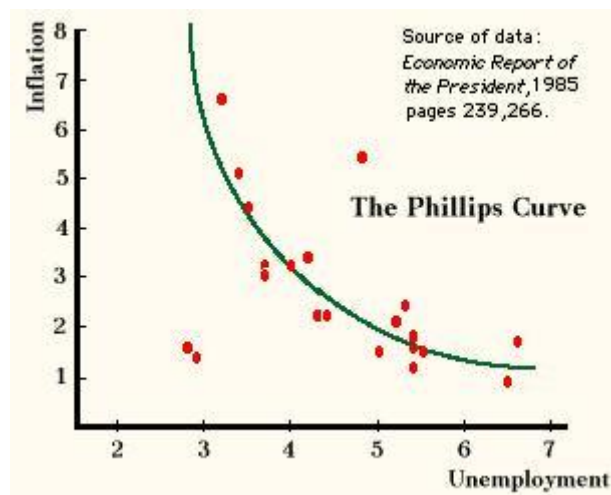
1.10 Τρόποι αντιμετώπισης της ανεργίας

Αναντίρρητα σύμφωνα με την Κώττη .Α και τον Κώττη.Γ(2000) η ανεργία είναι ένα φαινόμενο το οποίο επηρεάζει σε μεγάλο βαθμό την ζωή εκατομμυρίων ανθρώπων. Όμως αυτό το φαινόμενο μπορεί να αντιμετωπιστεί με διάφορους τρόπους. Αρχικά θα μπορούσε κάλλιστα να αναμορφωθεί και να ενισχυθεί η λειτουργία του Ο.Α.Ε.Δ (Οργανισμός Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού) ώστε να παρέχει στους εργαζομένους διαρκή προγράμματα εξειδίκευσης σε νέες τεχνολογίες προκειμένου να μπορέσουν να προσφέρουν τις υπηρεσίες τους στις επιχειρήσεις. Ωστόσο θα πρέπει να τονιστεί ότι επιβάλλεται να παρέχονται ίσες ευκαιρίες μόρφωσης σε όλους ανεξαρτήτως φυλής και εθνικότητας. Αναμφισβήτητα ένας αρκετά σημαντικός τρόπος αντιμετώπισης της ανεργίας είναι να δοθούν κίνητρα για απασχόληση σε παραμελημένους τομείς λόγω χάρη η γεωργία, η κτηνοτροφία, η βιομηχανία και άλλα επαγγέλματα με λίγα λόγια απασχολήσεις οι οποίες τείνουν προς εξαφάνιση. Επίσης άλλος ένας σημαντικός τρόπος αντιμετώπισης της ανεργίας είναι η παροχή φορολογικών και άλλων κινήτρων από το κράτος σε επιχειρήσεις με στόχο να δραστηριοποιηθούν σε περιοχές όπου το πρόβλημα της ανεργίας είναι αρκετά αυξημένο. Ακόμα θα μπορούσε να αυξηθεί η παραγωγικότητα της οικονομίας με αποτέλεσμα να αυξηθεί η ποσότητα του παραγόμενου προϊόντος άλλα ταυτόχρονα θα αυξηθεί και η απασχόληση διότι για να παραχθούν περισσότερα προϊόντα απαιτείται μεγαλύτερο εργατικό δυναμικό. Τέλος όταν σε μια οικονομία επικρατεί ανεργία οι αρχές της χώρας μπορούν να ασκήσουν μέτρα δημοσιονομικής ή νομισματικής πολιτικής. Πιο συγκεκριμένα το κράτος θα πρέπει να μειώσει τους φόρους και τις τιμές των προϊόντων προκειμένου να αυξηθεί η συνολική ζήτηση και αυτό θα έχει ως αποτέλεσμα να αυξηθεί η απασχόληση διότι όταν οι καταναλωτές ζητάνε περισσότερα προϊόντα για να παραχθούν τα προϊόντα αυτά οι επιχειρήσεις θα πρέπει να προσλάβουν και άλλο εργατικό δυναμικό προκειμένου να ελαττωθεί το ποσοστό της ανεργίας. Βέβαια πρέπει να τονιστεί το γεγονός ότι με την εφαρμογή της δημοσιονομικής και νομισματικής πολιτικής θα δημιουργηθούν αρκετά προβλήματα. Όλοι γνωρίζουμε ότι η ανεργία με τον πληθωρισμό έχουν αντίστροφη σχέση δηλαδή όταν μειωθεί η ανεργία με την άσκηση της νομισματικής και δημοσιονομικής πολιτικής αυτό θα έχει σαν αποτέλεσμα την αύξηση του πληθωρισμού γι' αυτό και αρκετοί οικονομολόγοι λόγω χάρη οι μονεταριστές αλλά και πολλοί άλλοι λένε ότι η άσκηση των μέτρων της δημοσιονομικής και νομισματικής πολιτικής πρέπει να αποφεύγονται διότι προξενούν σοβαρά προβλήματα.

1.11 Το δίλλημα μεταξύ πληθωρισμού και ανεργίας.

Η σχέση μεταξύ πληθωρισμού και ανεργίας ερευνήθηκε σε βάθος από τον Άγγλο Α. W. Phillips. Μέσα από διάφορες εμπειρικές έρευνες ο Phillips απεφάνθη πως η σχέση που συνδέει αυτές τις δύο έννοιες είναι αρνητική. Όταν το ποσοστό ανεργίας αυξάνεται, ο ρυθμός πληθωρισμού μειώνεται και αντίστροφα. Η εξήγηση αυτού του φαινομένου προέρχεται από το διάγραμμα συνολικής ζήτησης και προσφοράς. Το επίπεδο των τιμών μεταβάλλεται αναλογικά με την διαφορά μεταξύ προσφοράς και ζήτησης. Όταν επέρχεται

αύξηση στην συνολική ζήτηση και στις τιμές με άλλα λόγια αυξάνεται ο πληθωρισμός, η παραγωγή και το εισόδημα παρουσιάζουν θετική μεταβολή έχοντας ως αποτέλεσμα την μείωση του ποσοστού ανεργίας. Εδώ είναι σημαντικό να τονιστεί ότι τα συμπεράσματα που μπορούν να εξαχθούν μέσα από την καμπύλη Phillips απεικονίζουν την βραχυπρόθεσμα αντίστροφη σχέση μεταξύ πληθωρισμού και ανεργίας και δεν είναι ασφαλή για θεωρίες σε μακροχρόνια βάση. Το 1967 οι οικονομολόγοι Friedman και Phelps δημιούργησαν μία θεωρία η οποία ερχόταν σε αντίθεση με αυτήν του Phillips. Η θεωρία αυτή υποστηρίζει ότι σε μακροχρόνια βάση δημιουργείται ένα είδος ανεργίας το οποίο προκαλείται από τις ατέλειες που υπάρχουν στην πληροφόρηση στις αγορές προϊόντων και στις μη αποτελεσματικές συνθήκες που μαστίζουν την αγορά εργασίας. Το επιχείρημα τους ήταν πως τα πραγματικά μεγέθη είναι αυτά που προσδιορίζουν το φυσικό ποσοστό ανεργίας μακροπρόθεσμα και όχι τα νομισματικά, και με βάση αυτό ο συγκεκριμένος περιορισμός θα έπρεπε να λαμβάνεται ως δεδομένο σε μακροχρόνια βάση. Πιο γενικά η συγκεκριμένη κατάσταση αποτελεί φυσικό επόμενο μιας και μέσα από την αύξηση των τιμών, αλλάζει και η προσδοκία των εργαζομένων για τις τιμές σε μακροχρόνια βάση.

Εικόνα 4 Διαγραμματική απεικόνιση της καμπύλης Phillips

1.12 Αιτίες και αποτελέσματα της οικονομικής κρίσης

Τα τελευταία χρόνια η παγκόσμια κοινότητα έχει έρθει αντιμέτωπη με μία μεγάλης έντασης και χρονικής διάρκειας οικονομική κρίση, η οποία παρά το γεγονός ότι έκανε την εμφάνισή της στις ΗΠΑ με επίκεντρο την επισφάλεια των τραπεζών γύρω από την αδυναμία τους να εξυπηρετήσουν τα στεγαστικά δάνεια, κατέληξε να λάβει επιδημικές διαστάσεις μιας και επεκτάθηκε ταχύτατα σε ολόκληρο τον κόσμο, έχοντας δραματικές επιπτώσεις σε επιχειρήσεις και τραπεζικό σύστημα αντίστοιχα.

1.13 Τα αίτια της οικονομικής κρίσης

Η οικονομική κρίση βρίσκει τις ρίζες της στην ταυτόχρονη συνύπαρξη τριών παραγόντων οι οποίοι λειτούργησαν αλληλεπιδραστικά μεταξύ τους και είναι οι εξής:

- Η διευκόλυνση της υπερκατανάλωσης με συνέπεια την υπερθέρμανση της οικονομίας και την αύξηση του ελλείμματος των συναλλαγών που δημιούργησε η φούσκα στις τιμές των ακινήτων σε διάφορες περιοχές των ΗΠΑ.
- Η ραγδαία αύξηση στεγαστικών δανείων που ενέχουν υψηλό κίνδυνο σε συνολικό ποσοστό 15%, δηλαδή μία πιστωτική επέκταση σε κατηγορίες νοικοκυριών που δεν θα έπρεπε να είχαν δανειοδοτηθεί υπό φυσιολογικές συνθήκες. Πιο συγκεκριμένα παρέχονταν δάνεια με μοναδική εγγύηση την αναμενόμενη αύξηση της τιμής της κατοικίας από τις τράπεζες ενώ υπήρξε μία αχαλίνωτη παροχή διευκολύνσεων με πολύ ελκυστικά χαμηλά επιτόκια στα πρώτα χρόνια.
- Η μεταφορά του ρίσκου, μέσω τιτλοποιήσεων, από τους τραπεζικούς ισολογισμούς σε κοινό και επιχειρήσεις. Η πολιτική αυτή επέτρεπε σε τράπεζες τον άφοβο δανεισμό μη φερέγγυων δανειοληπτών και στην απόκτηση ρευστότητας για επιπλέον δανειοδοτήσεις, χωρίς να κρινόταν αναγκαία η εξεύρεση νέων καταθετών.

1.14 Η οικονομική κρίση στα πλαίσια της Ευρωζώνης

Η οικονομική κρίση που πλήττει την Ευρωζώνη αναφέρεται σε ένα γεγονός που μαστίζει κυρίως τις χώρες της κεντρικής και νότιας Ευρώπης από τα τέλη του 2009. Αποτελεί ένα συνδυασμό τραπεζικής κρίσης και περιορισμένης ικανότητας αποπληρωμής του δημόσιου χρέους κάθε χώρας. Οι χώρες της Ευρωζώνης έχουν δεχτεί ισχυρότατο πλήγμα από την οικονομική κρίση αντιμετωπίζοντας κυρίως δυσκολίες που έχουν άμεση σχέση με τον ανεφοδιασμό του χρηματοπιστωτικού τους συστήματος εξαιτίας των δυσκολιών που αντιμετωπίζουν γύρω από την αποπληρωμή του δημόσιου χρέους τους. Δύο ήταν οι κύριοι παράγοντες που λειτούργησαν καταλυτικά στην μεγέθυνση της Ευρωπαϊκής δημοσιονομικής κρίσης:

- Ο αποκλεισμός της στήριξης των δημόσιων οικονομικών της Ευρωζώνης με απευθείας δανεισμό από την κεντρική Ευρωπαϊκή τράπεζα στα πλαίσια την νεοφιλελεύθερης στρατηγικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης η οποία με την σειρά της υποχρέωνε τις κυβερνήσεις να δανείζονται αποκλειστικά από τις εμπορικές τράπεζες και τις χρηματοπιστωτικές αγορές. Αυτό είχε σαν συνέπεια την εκτίναξη των επιτοκίων δανεισμού.
- Στην ύπαρξη του ευρώ το οποίο φρόντιζε να διευκολύνει την ροή των πόρων προς τις χώρες που αναπτύσσονταν ταχύτερα. Με τον ισοσκελισμό του ισοζυγίου πληρωμών της χώρας μέσα από τις κεφαλαιακές εισροές, επιτρεπόταν σε χώρες όπως την Ιταλία να διατηρούν σημαντικό έλλειμμα στο ισοζύγιο των συναλλαγών τους χωρίς να επηρεάζεται, επιφανειακά

τουλάχιστον, το χρηματοπιστωτικό τους σύστημα και η εικόνα τους προς τους Ευρωπαϊκούς της οικονομικούς εταίρους.

1.15 Συνέπειες της οικονομικής κρίσης

Η κατάσταση στην οποία βρίσκετε η διεθνής οικονομία αντανακλάται σε μεγάλο βαθμό από την απασχόληση, το διεθνές εμπόριο, τους ρυθμούς της οικονομικής ανάπτυξης και τον πληθωρισμό. Τα τελευταία χρόνια, τόσο σε παγκόσμια κλίμακα αλλά ειδικά στα πλαίσια της Ευρωζώνης παρατηρούνται φαινόμενα όπως μείωση της οικονομικής ανάπτυξης και στασιμοπληθωρισμός. Στα πλαίσια αυτής της εργασίας θα μελετηθούν και θα συγκριθούν τα οικονομικά μοντέλα των δύο πιο ανεπτυγμένων χωρών του Ευρωπαϊκού Βορρά και του Ευρωπαϊκού Νότου αντίστοιχα, Σουηδίας και Ιταλίας. Πέρα από την ανάλυση των οικονομικών τους μοντέλων θα υπάρξει μία μελέτη του πληθωρισμού και της ανεργίας που επικρατούν σε αυτά τα δύο κράτη, τις μεθόδους αντιμετώπισης που έχει επιλέξει το καθένα από αυτά και θα γίνει μια λεπτομερής και ασφαλής εξαγωγή συμπερασμάτων γύρω από το ποιο οικονομικό μοντέλο περιέχει τις πιο στέρεες βάσεις και αποτελεί το πλέον χαρακτηριστικό παράδειγμα για την έξοδο της Ευρωζώνης από την κρίση.

Κεφάλαιο 2^ο: Παρουσίαση της Σουηδίας και ανάλυση του οικονομικού μοντέλου της βάση στοιχείων

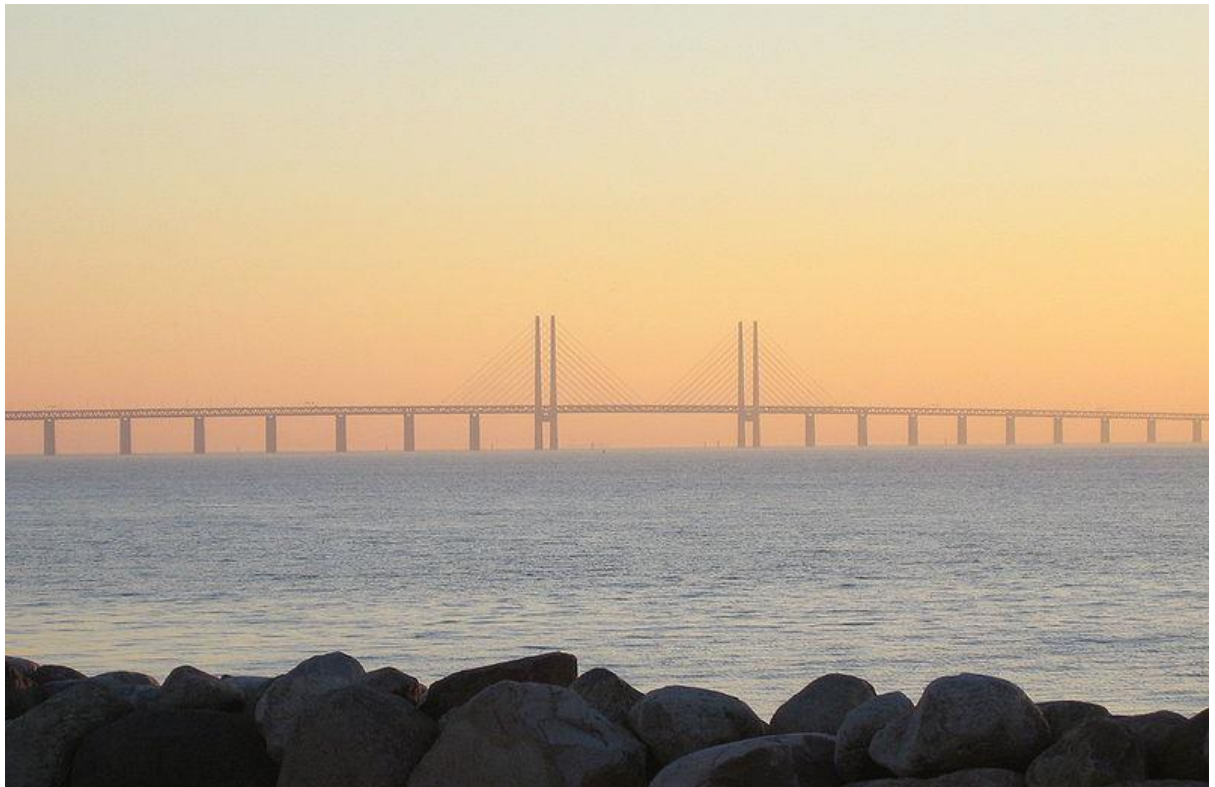

Εικόνα 5 Σουηδική σημαία.

Η Σουηδία βρίσκεται στην βόρεια Ευρώπη και ανήκει στις Σκανδιναβικές χώρες συνορεύοντας με Νορβηγία και Φινλανδία, ενώ συνδέεται με την Δανία μέσω μίας γέφυρας σήραγγας. Αποτελεί την τρίτη μεγαλύτερη χώρα σε έκταση στην Ευρωπαϊκή Ένωση με 450.295 τετραγωνικά χιλιόμετρα ενώ έχει συνολικό πληθυσμό ο οποίος εκτιμάται σε 9.600.000 και συγκεντρώνεται κυρίως στο νότιο τμήμα της χώρας με το 85% αυτού να ζει σε αστικές περιοχές. Πρωτεύουσα της Σουηδίας είναι η Στοκχόλμη η οποία είναι ταυτόχρονα και η μεγαλύτερη πόλη του κράτους. Το πολίτευμα της Σουηδίας ορίζεται ως συνταγματική μοναρχία η οποία διέπεται από κοινοβουλευτικά δημοκρατική μορφή διακυβέρνησης ενώ ανήκει στις πέντε πιο οικονομικά ανεπτυγμένες και ανταγωνιστικές χώρες στον κόσμο. Δεν είναι τυχαίο άλλωστε το γεγονός ότι κατατάσσεται δεύτερη στους δείκτες των Ηνωμένων Εθνών γύρω από την δημοκρατία, την ποιότητα ζωής, τον σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και τον δείκτη ευημερίας. Σύμφωνα με τα στατιστικά των Ηνωμένων Εθνών η Σουηδία έχει το τρίτο χαμηλότερο ποσοστό βρεφικής θνησιμότητας στον κόσμο. Το 2013 σύμφωνα με το περιοδικό The Economist η Σουηδία κατατάσσεται στην πρώτη θέση στον κόσμο με βασικό κριτήριο την ποιότητα ζωής ενώ σε σχετική έρευνα που έγινε κατατάσσεται δεύτερη πιο αξιόπιστη χώρα του κόσμου από αυτές που ανήκουν στην G8.

2.1 Γεωγραφία της Σουηδίας.

Η Σουηδία βρίσκεται στην βόρεια Ευρώπη, αποτελώντας το ανατολικό τμήμα της Σκανδιναβικής χερσονήσου. Η σκανδιναβική οροσειρά (Skanderna) που βρίσκεται στα δυτικά σχηματίζει τα φυσικά σύνορα της χώρας με την Νορβηγία ενώ έχει θαλάσσια σύνορα με την Δανία την Γερμανία την Πολωνία την Ρωσία την Λιθουανία την Λετονία και την Εσθονία. Συνδέεται νοτιοδυτικά με την Δανία μέσω της γέφυρας- σήραγγας Oresund. Σε έκταση η Σουηδία είναι η 55^η μεγαλύτερη χώρα του κόσμου και η 4^η χώρα της Ευρώπης. Με κύριο κριτήριο την ιστορία την γεωγραφία και τον πολιτισμό η Σουηδία απαρτίζεται από εικοσιπέντε νομούς με το 65% της συνολικής της έκτασης να καλύπτεται από δάση. Η Σουηδία έχει εύκρατο κλίμα με σχετικά ήπιες θερμοκρασίες όλο το χρόνο, παρά την γεωγραφική θέση της. Λόγω του ότι το 205 της Σουηδίας βρίσκεται βόρεια του αρκτικού κύκλου ο ήλιος δεν δύει ποτέ τα καλοκαίρια ενώ το χειμώνα δεν ανατέλλει πλήρως. Στην Στοκχόλμη συναντάται ηλιοφάνεια για περισσότερες από δεκαοχτώ ώρες στα τέλη Ιουνίου ενώ στα τέλη Δεκεμβρίου μόνο έξι.⁹

Εικόνα: Η γέφυρα της Öresundsbron.

⁹ Η γεωγραφία της Σουηδίας: <http://goo.gl/fkTuCd>, ανακτήθηκε στις 23/4/2014.

2.2 Διακυβέρνηση και πολιτικό σύστημα.

Το Σουηδικό κράτος είναι μία συνταγματική μοναρχία, της οποίας αρχηγός του κράτους είναι ο βασιλιάς. Ο ρόλος της βασιλικής εξουσίας έχει περιοριστεί σε αντιπροσωπευτικές και εθιμοτυπικές λειτουργίες μιας και η δημοκρατία είναι το κυρίαρχο πολιτικό σύστημα. Το Σουηδικό κοινοβούλιο ονομάζεται Riksdag και αποτελείται από 349 μέλη, των οποίων την επιλογή επιμελείται ο πρωθυπουργός του κράτους. Βουλευτικές εκλογές διεξάγονται κάθε τέσσερα χρόνια, κατά το τρίτο σαββατοκύριακο του Σεπτεμβρίου.

¹⁰

Εικόνα 6 Το Σουηδικό κοινοβούλιο.

2.3 Πολιτικό σύστημα

Από το έτος 1974 τα καθήκοντα και τα δικαιώματα που έχει ο βασιλιάς γύρω από την διακυβέρνηση του Σουηδικού κράτους είναι κυρίως αντιπροσωπευτικής και τελετουργικής φύσεως. Η διακυβέρνηση του κράτους ασκείται από τον πρωθυπουργό, ο οποίος είναι και πρόεδρος του Σουηδικού κοινοβουλίου, για λογαριασμό του βασιλιά. Διάφορες νομοθεσίες που ψηφίζονται από το Riksdag δεν απαιτούν την υπογραφή και την σύμφωνη γνώμη του βασιλιά ώστε να θεσπιστούν ως νόμος. Ο βασιλιάς της Σουηδίας φροντίζει να απέχει εθελοντικά από τα εκλογικά του δικαιώματα στις Σουηδικές εκλογές και κατέχει τιμητικά τις υψηλότερες βαθμίδες σε κάθε τομέα των ενόπλων δυνάμεων του Σουηδικού κράτους παρότι δεν έχει την ουσιαστική διοίκηση τους. Σύμφωνα με το σύνταγμα της του Σουηδικό κοινοβούλιο είναι το ανώτατο εξουσιαστικό όργανο της Σουηδίας. Τα 349 μέλη του είναι υπεύθυνα, σύμφωνα με ψηφοφορία που γίνεται ανάμεσα τους, γύρω από την επιλογή του πρωθυπουργού, ο οποίος έχει την αρμοδιότητα να διορίσει τους άμεσους συνεργάτες του και επικεφαλείς στο υπουργικό συμβούλιο. Το Riksdag είναι υπεύθυνο για την νομοθετική

¹⁰ Ηδιακυβέρνηση της Σουηδίας: <http://goo.gl/VpnDDn>, ανακτήθηκε στις 23/4/2014.

εξουσία, ο πρωθυπουργός και το υπουργικό συμβούλιο είναι υπεύθυνοι για την εκτελεστική εξουσία ενώ η διαδικασία της εκτέλεσης της δικαστικής εξουσίας είναι τελείως ανεξάρτητη. Το δικαστικό σύστημα, παρότι αδύναμο στο να επέμβει σε διάφορες περιστάσεις έχει το δικαίωμα να επέμβει και να ακυρώσει αποφάσεις του Σουηδικού κοινοβουλίου και διάφορα κυβερνητικά διατάγματα, όταν αυτά έρχονται σε πλήρη αντίθεση με τους συνταγματικούς νόμους του κράτους. Το πολιτικό σύστημα της Σουηδίας διέπεται από τέσσερις βασικές συνταγματικές αρχές. Η αρχή της δημοκρατικής κυβέρνησης του κράτους, η αρχή της βασιλικής διαδοχής, η αρχή της ελευθερίας του τύπου και ο θεμελιώδης νόμος γύρω από την ελευθερία έκφρασης κάθε ανθρώπου. Το κυρίαρχο, στην Σουηδία είναι αυτό των σοσιαλδημοκρατών το οποίο σε κάθε εκλογές έρχεται να κοντραριστεί με:

Κόμματα της κεντροδεξιάς:

- Φιλελεύθερο λαϊκό κόμμα (Folkpartiet liberalerna)
- Κεντρώοι (Centerpartiet)
- Χριστιανοδημοκράτες (Kristdemokraterna)
- Το κόμμα των μετρίων (Moderata samlingspartiet)
- Σουηδοί δημοκράτες (Sverigedemokraterna)

Κόμματα του κέντρου και της αριστεράς:

- Οικολόγοι πράσινοι (Miljöpartiet)
- Το κόμμα της αριστεράς (Vänsterpartiet)

Τα κόμματα της κεντροδεξιάς και της κεντροαριστεράς συνηθίζουν να κατεβαίνουν στις εκλογές ως συνασπισμοί αφού για να υπάρξει κυβέρνηση πλειοψηφίας απαιτούνται τουλάχιστον 175 έδρες και κάθε κόμμα ξεχωριστά δεν μπορεί να καταλάβει τις απαραίτητες έδρες ώστε να κυβερνήσει από μόνο του. Η συμμετοχή του λαού στις πολιτικές εκλογές κινούνταν πάντα σε υψηλά επίπεδα, απόρροια της εμπιστοσύνης τους στις μεθόδους που ακολουθεί η κυβέρνηση γύρω από την λειτουργία του κράτους. Το ποσοστό συμμετοχής των πολιτών στις Σουηδικές εκλογές ανέρχεται στο 81%.¹¹

¹¹ Το πολιτικό σύστημα της Σουηδίας: <http://goo.gl/H9XKzH>, ανακτήθηκε στις 23/4/2014.

2.4 Το Σουηδικό οικονομικό μοντέλο

ΑΕΠ	385.1 \$ δις (2012 εκτ.)
Αύξηση του ΑΕΠ	Αύξηση 1% (2012 εκτ.)
Κατά κεφαλήν ΑΕΠ	\$ 40.300 (2012 εκτ.)
ΑΕΠ ανά τομέα	γεωργία: 1,8%, βιομηχανία: 27,4%, υπηρεσίες: 70,8% (2012 εκτ.)
Ο πληθωρισμός (CPI)	Μείωση 0,9% (2012 εκτ.)
Εργατικό δυναμικό	5.143.000 (Αύγουστος 2013)
Εργατικό δυναμικό ανά επάγγελμα	1,1%, βιομηχανία, βιομηχανία: 28,2%, υπηρεσίες: 70,7%.
Ανεργία	8,0% (Αύγουστος 2013)
Μέσες ακαθάριστες αποδοχές	3,911 € / \$ 5.279, σε μηνιαία βάση
Μέσος καθαρός μισθός	2.155 € / \$ 2.910, σε μηνιαία βάση
Κύριες βιομηχανίες	Τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού, ξυλείας, μηχανοκίνητα οχήματα, φαρμακευτικά προϊόντα.

Εικόνα 7 Πίνακας στοιχείων εξαγωγών Σουηδικού κράτους.

Κύκλος εξαγωγών Σουηδίας.	
Εξαγωγές: 178,5 δις ευρώ/χρόνο	
Κύριοι τομείς εξαγωγών: Τηλεπικοινωνιακός εξοπλισμός, Ξυλεία, Οχήματα.	
Κύριες χώρες εξαγωγών:	
Νορβηγία	10,4%
Γερμανία	10,3%
Ηνωμένο Βασίλειο	8,1%
Δανία	6,7%
Φινλανδία	6,7%
Ολλανδία	5,5%
ΗΠΑ	5,5%
Βέλγιο	5,00%
Γαλλία	4,8%

Εικόνα 8 Πίνακας στοιχείων εξαγωγών Σουηδικού κράτους.

Κύκλος εισαγωγών Σουηδίας.	
Εισαγωγές: 163,3 δις ευρώ/χρόνο	
Κύριοι τομείς εισαγωγών: Πετρέλαιο, Σίδηρος, Χάλυβας, Τρόφιμα,Είδη ενδυσης.	
Κύριες χώρες εισαγωγών:	
Γερμανία	17,4%
Δανία	8,5%
Νορβηγία	8,4%
Ηνωμένο Βασίλειο	6,5%
Ολλανδία	6,4%
Ρωσία	5,6%
Φινλανδία	5,1%
Κίνα	4,9%
Γαλλία	4,2%

Εικόνα 9 Πίνακας στοιχείων εισαγωγών Σουηδικού κράτους.

Το οικονομικό μοντέλο της Σουηδίας αποτελεί ένα ανεπτυγμένα διαφοροποιημένο μοντέλο, στο οποίο διακρίνεται εύκολα ότι η χώρα διαθέτει εξαγωγικό προσανατολισμό. Αυτό καθίσταται δυνατό μέσω της υδροηλεκτρικής ενέργειας, της ξυλείας και της εκμετάλλευσης διάφορων ορυκτών. Αυτά αποτελούν κυρίως την βάση της Σουηδίας ως προς τον προσανατολισμό της προς το εξωτερικό εμπόριο.

Η Σουηδία αποτελεί μία μικτή οικονομία η οποία είναι προσανατολισμένη στο εξωτερικό εμπόριο και διαθέτει ένα σύγχρονο σύστημα διανομής, άπογη εξωτερική και εσωτερική επικοινωνία και πάρα πολύ εξειδικευμένο εργατικό δυναμικό. Ο τομέας της μηχανικής καταναλώνει το 50% της παραγωγής και των εξαγωγών της χώρας. Πολύ σημαντικό ρόλο επίσης διαδραματίζουν οι τομείς της φαρμακευτικής βιομηχανίας και των τηλεπικοινωνιών ενώ η γεωργία αντιπροσωπεύει το 2% του ΑΕΠ και της απασχόλησης. Οι δέκα μεγαλύτερες Σουηδικές εταιρείες για το 2013 σύμφωνα με το περιοδικό Forbes ήταν οι:

- Volvo
- Ericsson
- Scania
- Nordea
- Vattenfall
- Preem
- Svenska Cellulosa Aktiebolaget
- Nordstjernan
- SKF
- ABB

Στο μεγαλύτερο ποσοστό τους οι βιομηχανικές εταιρείες της Σουηδίας είναι ιδιωτικοποιημένες και σε αυτό το γεγονός οφείλεται η άρτια λειτουργία του Σουηδικού κράτους παρότι υπάρχουν σημαντικές εξαιρέσεις όπως είναι η εταιρεία LKAB η οποία

δραστηριοποιείται στον τομέα της εξόρυξης, στο βόρειο κυρίως τμήμα της χώρας και είναι κρατική.

Το Σουηδικό κράτος αριθμεί 4.500.000 πολίτες σε εργατικό δυναμικό, και εκ των οποίων τα 2.000.000 πολίτες κατέχουν πιστοποιητικό από κάποιο ίδρυμα στην τριτοβάθμια εκπαίδευση.¹²

- **Το ΑΕΠ του Σουηδικού κράτους**

Το ΑΕΠ του Σουηδικού κράτους ανέρχεται σε 399,4 δισεκατομμύρια δολάρια, έχοντας αυξηθεί κατά 1,2% από το 2012. Η Σουηδία έχει την ένατη μεγαλύτερη παραγωγή ΑΕΠ ανά εργατική ώρα στον κόσμο και το ΑΕΠ ανά ώρα εργασίας της αυξάνεται 2,5% ετησίως. Σε αυτό συνέβαλλε η παγκοσμιοποίηση και η τεχνολογία, μέσω των οποίων αναπτύχθηκαν διάφοροι κλάδοι, έχοντας ως βασικές παραμέτρους και κινητήριες δυνάμεις γύρω από την θετική μεταβολή της παραγωγικότητας.

- **Νομισματική πολιτική και το εθνικό νόμισμα της Σουηδίας**

Η κορώνα αποτέλεσε το επίσημο νόμισμα της Σουηδίας από το 1987. Η ισοτιμία μεταξύ ευρώ και κορώνας υπολογίζεται σε:

Euro	Sek
0.50	4.38
1.00	8.77
2.00	17.54
5.00	43.85
10.00	87.70
20.00	175.39
50.00	438.49
100.00	876.97
200.00	1753.95
500.00	4384.87

Εικόνα 10 Πίνακας σύγκρισης Euro – Sek (Σουηδικό νόμισμα) .

Μία κορώνα μπορεί να υποδιαιρεθεί σε εκατό öre. Από τις 30 Σεπτεμβρίου το Σουηδικό κοινοβούλιο, μετά από ψηφοφορία αποφάσισε την διακοπή όλων των κερμάτων öre. Παρά το γεγονός ότι τα εμπορεύματα τιμολογούνται ακόμη σε öre, η πληρωμή γίνεται στην πλησιέστερη τιμή κορώνας μετά από στρογγυλοποίηση του ποσού. Η Εθνική Σουηδική τράπεζα (Riksbank) εισήγαγε χαρτονομίσματα το έτος 1874 ενώ στις 24 Απριλίου αποφασίστηκε η οπτική ανανέωση των χαρτονομισμάτων με θεματικό τίτλο ‘Πολιτιστικό

¹² Οι μεγαλύτερες Σουηδικές εταιρείες:

<http://goo.gl/oWVCwww.largestcompanies.com/toplists/sweden/largest-companies-by-turnover>, ανακτήθηκε στις 23/4/2014.

Ταξίδι'. Η Σουηδική κορώνα αποτυπώνεται στα εξής χαρτονομίσματα: Το Σουηδικό κράτος πληρούσε κάθε προϋπόθεση για ένταξη στην οικονομική και νομισματική πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ώστε να υιοθετήσει το ευρώ ως νόμισμα. Θεωρητικά, σύμφωνα με τους κανόνες που διέπουν την λειτουργία της οικονομικής νομισματικής ένωσης και δεδομένου ότι η Σουηδία δεν είχε λάβει κάποια εξαίρεση από οποιοδήποτε πρωτόκολλο σε αντίθεση με την Δανία και το Ηνωμένο Βασίλειο, θα ήταν υποχρεωμένη να δεχτεί ως νόμισμα του κράτους. Παρά το γεγονός αυτό, με το δημοψήφισμα της 14ης Σεπτεμβρίου του 2003 και με την απόφαση του κράτους να μείνει έξω από τον Ευρωπαϊκό μηχανισμό συναλλαγματικών ισοτιμιών ανάγκασαν την Ευρωπαϊκή κεντρική τράπεζα να δεχτεί την επιθυμία της κυβέρνησης.

2.5 Ενέργεια και φυσικοί πόροι

Από το έτος 1973 έως και σήμερα το Σουηδικό κράτος τηρεί και ενισχύει την δέσμευση του για την μείωση της εξάρτησης από τα ορυκτά καύσιμα συνέπεια αυτού αποτελεί η παραγωγή της ηλεκτρικής ενέργειας από την υδροηλεκτρική και την πυρηνική ενέργεια. Η Σκανδιναβική αγορά ενέργειας αποτελεί μία από τις πρωτοπόρους και απελευθερωμένες αγορές ενέργειας στην Ευρώπη διότι έχει ιδιωτικοποιηθεί σε ένα βαθμό της τάξεως του 65%. Η χώρα, στα πλαίσια της δέσμευσης της για άρτια περιβαλλοντική πολιτική, έχει στραφεί στην επένδυση πολλών δισεκατομμυρίων ευρώ γύρω από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, ενεργειακή απόδοση καθώς και την επιβολή υψηλής φορολογίας, στην προσπάθεια της να προστατέψει το φυσικό περιβάλλον. Υπολογίζεται ότι μέσα στα επόμενα είκοσι χρόνια, όλες αυτές οι κινήσεις οι οποίες θεωρούνται δαπανηρές και καταναλώνουν ένα σημαντικό μέρος του προϋπολογισμού του κράτους, θα επιφέρουν σημαντικά οφέλη, είτε αυτά είναι χρηματικά κέρδη είτε είναι νέες πηγές ενέργειας.¹³

2.6 Συνδικάτα

Εκτιμάται ότι περίπου το 70% των ατόμων που εργάζονται στο Σουηδικό κράτος ανήκουν σε συνδικάτα. Τόσο τα συνδικάτα όσο και οι εργοδοτικές οργανώσεις λειτουργούν ανεξάρτητα από την κυβέρνηση και από τα πολιτικά κόμματα, με μοναδική εξαίρεση την εθνική Σουηδική συνομοσπονδία συνδικάτων που τυγχάνει να αποτελεί την μεγαλύτερη συνομοσπονδία συνδικάτων που υπάρχει στην Σουηδία η οποία διατηρεί στενούς δεσμούς με το κόμμα των σοσιαλδημοκρατών.

¹³ Η ενέργεια και οι φυσικοί πόροι: <http://goo.gl/oWVC>, ανακτήθηκε στις 23/4/2014.

2.7 Δημόσια πολιτική και Σκανδιναβικό μοντέλο πρόνοιας στην Σουηδία.

Η Σουηδία αποτελεί ένα από τα πιο ανεπτυγμένα κράτη πρόνοιας στον κόσμο. Σύμφωνα με τη διεθνή έκθεση του ΟΟΣΑ τα τελευταία τέσσερα χρόνια, το κράτος κατέχει το δεύτερο υψηλό ποσοστό δημόσιων κοινωνικών δαπανών επί του ΑΕΠ της το οποίο ανέρχεται σε 30% και έρχεται πίσω μόνο από της Γαλλίας. Με την ιστορία να το επιβεβαιώνει το Σουηδικό κράτος υπήρξε και υπάρχει πρόμαχος της καπιταλιστικής πολιτικής, προσφέροντας σταθερή υποστήριξη γύρω από το ελεύθερο εμπόριο καθώς και τα δικαιώματα ιδιοκτησίας. Παρά τα γεγονότα αυτά όμως, μια σειρά κοινωνικών μεταρρυθμίσεων έχουν μεταμορφώσει την χώρα σε ένα αληθινό παράδεισο ισότητας κοινωνικών δικαιωμάτων και ανθρωπισμού σε ολόκληρο τον κόσμο, πρωτοπορώντας σε σχέση με πιο πολύ πλούσιες χώρες όπως είναι για παράδειγμα οι Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής.

2.8 Η εκπαίδευση στο Σουηδικό κράτος

Σύμφωνα με την ετήσια έκθεση του ΟΟΣΑ η Σουηδία δαπανά περίπου το 6,5% του ΑΕΠ της για την παροχή ίσων δικαιωμάτων στην εκπαίδευση προς όλους. Η εκπαίδευση στην Σουηδία είναι υποχρεωτική για κάθε άνθρωπο μεταξύ 7 και 16 ετών. Σύμφωνα με έρευνα που πραγματοποίησε το κράτος το 38% των Σουηδών έχουν σπουδάσει σε κάποιο ίδρυμα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης με το 46% να έχει τελειώσει την δευτεροβάθμια εκπαίδευση και μόνο ένα εξαιρετικά χαμηλό 4% να έχει ολοκληρώσει την υποχρεωτική εκπαίδευση.

Εικόνα: Το πανεπιστήμιο στην Ουσαλα.

Το εκπαιδευτικό σύστημα στην Σουηδία χρηματοδοτείται κυρίως από φόρους και ταυτόχρονα το κράτος παρέχει διαφόρων ειδών επιχορηγήσεις σε άτομα τα οποία δεν διαθέτουν την δυνατότητα να μορφωθούν. Τέτοιες είναι κατοίκων εκπαίδευση, διάφορες επιχορηγήσεις και διάφορες υποτροφίες σε άτομα τα οποία δεν έχουν την δυνατότητα δεν βρίσκονται κοντά σε σχολεία. Τονίζεται ότι οι υποψήφιοι για εισαγωγή σε προγράμματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στην Σουηδία είναι υποχρεωμένοι την Αγγλική γλώσσα σε επαρκή βαθμό και εξετάζονται σε αυτή. Το 2001 ψηφίστηκε ειδικός νόμος για την ίση μεταχείριση των φοιτητών στην τριτοβάθμια εκπαίδευση της Σουηδίας ο οποίος δήλωνε:

- Θα πρέπει να χορηγείται ίση μεταχείριση ανεξάρτητα από το φύλο, την θρησκεία, την εθνική καταγωγή και τις αναπηρίες του κάθε ατόμου.
- Κάθε πανεπιστήμιο πρέπει να προωθεί ενεργά την ίση μεταχείριση εκδίδοντας ετήσιο πρόγραμμα και εγκύκλιο και ανακαλύπτοντας αδύναμα σημεία σε συνεργασία με τους φοιτητές.
- Στην περίπτωση των αναφερόμενων διακρίσεων ή παρενοχλήσεων σε συνδυασμό με τα αισθήματα του κάθε μαθητή, δημιουργείται η υποχρέωση έρευνας και λήψης ανάλογων μέτρων.

2.9 Μετανάστευση

Η μετανάστευση αποτελεί μια σημαντική πηγή αύξησης του πληθυσμού καθώς και πολιτιστικών αλλαγών για το Σουηδικό κράτος. Από την δεκαετία του 1970 ένα μεγάλο κύμα μεταναστών ήρθε στην Σουηδία. Κυρίως λόγω της μετανάστευσης διάφορων προσφύγων και της Μέσης Ανατολής. Το 2009 η Σουηδία είχε τον τέταρτο μεγαλύτερο αριθμό αιτήσεων ασύλου στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι πιο κοινοί λόγοι για μετανάστευση στο Σουηδικό κράτος είναι οι εξής:

- Οικονομικοί μετανάστες με 21%
- Μετανάστες οικογενειακής επανένωσης με 20%
- Μετανάστες ελεύθερης κυκλοφορίας του πλαισίου της Ε.Ε με 18%
- Μαθητές τριτοβάθμιας εκπαίδευσης με 14%
- Πρόσφυγες με 12%

Υπολογίζεται ότι το 2013 το 27% του πληθυσμού της Σουηδίας είναι είτε μετανάστες είτε άτομα με αλλοδαπή εν μέρει καταγωγή.

Οι 25 μεγαλύτεροι πληθυσμοί μεταναστών ανά χώρα προέλευσης στο Σουηδικό κράτος το 2013 δίνεται από τον παρακάτω πίνακα:

Φινλανδία	161.129
Ιράκ	128.946
Πολωνία	78.175
ΠΓΔΜ	68.554
Ιράν	67.211
Βοσνία	56.804
Σομαλία	54.221
Γερμανία	48.987
Τουρκία	45.676
Δανία	43.198
Νορβηγία	42.523
Συρία	41.748
Ταϊλάνδη	36.974
Χιλή	28.341
Κίνα	27.923
Λίβανος	25.212

Αφγανιστάν	25.144
Ηνωμένο Βασίλειο	23.341
Ρουμανία	23.299
Ινδία	20.582
ΗΠΑ	19.010
Ρωσία	18.224
Ερυθραία	16.592
Βιετναμ	16.097
Ουγγαρία	15.953
Σύνολο	399.629

2.10 Πιστοληπτική ικανότητα και οίκοι αξιολόγησης

Οι εταιρείες Moody's, Standard and Poor's, Fitch αποτελούν τους τρεις πιο γνωστούς οίκους αξιολόγησης οι οποίοι μέσα από την βαθμολόγηση των κρατικών ομολόγων μιας χώρας, καθορίζουν την πιστοληπτική της ικανότητα. Η βαθμολογία αυτή καθορίζεται από τέσσερεις βασικούς παράγοντες και την αλληλεπίδραση που υπάρχει μεταξύ τους. Οι παράγοντες αυτοί είναι:

- Θεσμική δύναμη
- Οικονομική δύναμη
- Ευαισθησία και χρόνος αντίδρασης σε περίπτωση εκδήλωσης οικονομικών κινδύνων

Εικόνα 11 Οίκοι αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας.

Η βαθμολογία της Σουηδίας τα τελευταία χρόνια ανέρχεται σε 3^A(AAA) την υψηλότερη βαθμολογία που μπορεί να λάβει ένα κράτος. Αυτό συμβαίνει διότι η πολύ υψηλή οικονομική δύναμη της Σουηδίας υποστηρίζεται από πολύ υψηλό κατά κεφαλήν Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν, από πολύ υψηλούς δείκτες αύξησης της παραγωγικότητας, τον χαμηλό πληθωρισμό μισθών και τιμών και την δεσπόζουσα θέση που κατέχει το Σουηδικό κράτος στην εξειδικευμένη αγορά υψηλής τεχνολογίας συντέλεσαν στο να καθιερωθεί ως μία από τις οχτώ παραγωγικές υπερδυνάμεις αυτού του πλανήτη. Ένας ακόμη σημαντικός παράγοντας ο οποίος οδήγησε την Moody's investors service στο να βαθμολογήσει με τα 3^A το Σουηδικό κράτος είναι η πολύ υψηλή θεσμική δύναμη της χώρας, το ομοιόμορφα κατανομημένο βιοτικό επίπεδο, το εξαιρετικά υψηλό μορφωτικό επίπεδο, ένα γενναϊόδωρο σύστημα κοινωνικής πρόνοιας τα οποία λειτουργούν υπό την αιγίδα ενός άρτιου και σταθερού πολιτικού περιβάλλοντος, το οποίο με την σειρά του στηρίζει μία οικονομική πολιτική ανθρωποκεντρικού χαρακτήρα. Η ευαισθησία της Σουηδικής οικονομίας σε περίπτωση εμφάνισης επικίνδυνων οικονομικών γεγονότων είναι πάρα πολύ χαμηλή, δηλαδή το οικονομικό και πολιτικό της σύστημα επηρεάζεται ελάχιστα, και ο χρόνος αντίδρασης της είναι εξαιρετικά μικρός. Αυτό συμβαίνει διότι οι χονδρικές εξαγωγές που κάνει είναι ικανές να εξαλείψουν αρκετές οικονομικές δυσχέρειες που έχει δημιουργήσει η κρίση του δημόσιου χρέους στην ζώνη του ευρώ.¹⁴

¹⁴ Έκθεση πιστοληπτικής ικανότητας: <http://goo.gl/XDUPpb>, ανακτήθηκε στις 23/4/2014.

Έκθεση Πιστοληπτικής ικανότητας Σουηδικού κράτους	
Δημόσιο χρέος 2013:	32% του ΑΕΠ
Έσοδα	270 δις
Έξοδα	271,5 δις
Standard and Poor's	AAA (εξωτερικό)
	AAA (εσωτερικό)
	Σταθερό outlook
Moody's	AAA
	Σταθερό outlook
Fitch	AAA
Τα ποσά υπολογίζονται σε \$.	Σταθερό outlook

Εικόνα 12 Πίνακας πιστοληπτικής ικανότητας Σουηδίας.

2.11 Το φορολογικό σύστημα στην Σουηδία

Σύμφωνα με την ετήσια λίστα του παγκόσμιου καταλόγου φορολογικής αποδοτικότητας, το Σουηδικό κράτος κατέχει περίοπτη θέση διότι έχει να προβάλλει ένα άρτια οργανωμένο φορολογικό σύστημα, το οποίο εκτός από την αξιοκρατική φύση που το διακρίνει είναι ικανό στην έγκαιρη είσπραξη των φόρων. Όπως φαίνεται παρακάτω το Σουηδικό κράτος ακολουθεί μια πολιτική κοινωνικής πρόνοιας, χρησιμοποιώντας κλιμακωτά επίπεδα φορολογίας ανάλογα με το ονομαστικό εισόδημα κάθε φορολογούμενου.

Φόρος Εισοδήματος στην Σουηδία	
0%	0-18.800 κορώνες/μήνα
31%	18.800- 433.900 κορώνες/μήνα
51%	433.900-615.700 κορώνες/μήνα
65%	615.700 κορώνες και πάνω/ μήνα

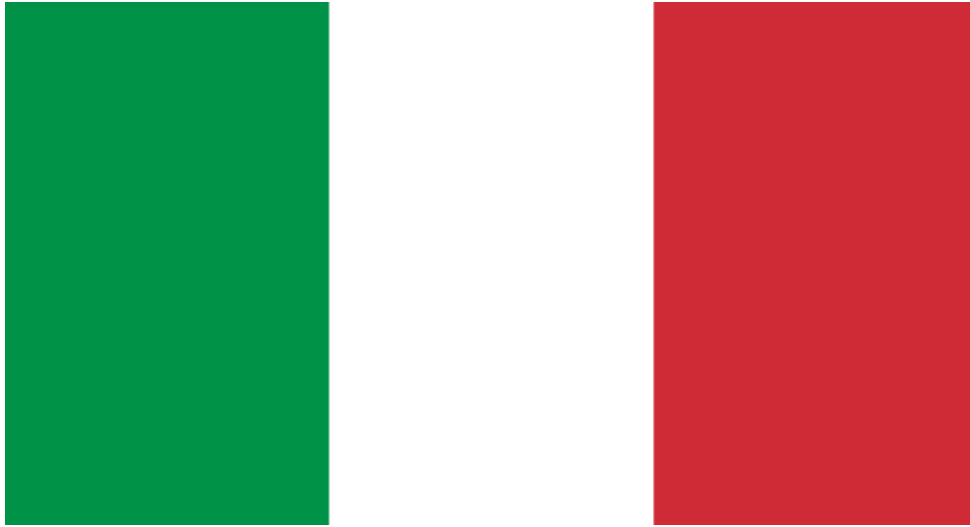
Εικόνα 13 Πίνακας φορολογικής κλίμακας Σουηδίας.

Ο φόρος προστιθέμενης αξίας ανέρχεται σε ποσοστό 25% με κάποιες εξαιρέσεις για κάποια τρόφιμα και υπηρεσίες όπως είναι τα ενοίκια σε δωμάτια ξενοδοχείων των οποίων το

ποσοστό ανέρχεται σε 12%, και τα εισιτήρια εισόδου σε διάφορες πολιτιστικές εκδηλώσεις και μουσεία, στα οποία ο φόρος ανέρχεται σε 6%.¹⁵

¹⁵ Το φορολογικό σύστημα της Σουηδίας διαθέσιμο στο: http://en.wikipedia.org/wiki/Taxation_in_Sweden

Κεφάλαιο 3^ο Παρουσίαση Ιταλίας και ανάλυση οικονομικού μοντέλου της

Εικόνα 14 Σημαία της Ιταλίας.

Η Ιταλία αποτελεί μία ενιαία κοινοβουλευτική δημοκρατία που έχει ως βάση την Νότια Ευρώπη. Στο βόρειο τμήμα της συνορεύει με την Ελβετία, την Γαλλία, την Αυστρία και την Σλοβενία και έχει σαν φυσικά σύνορα τις Άλπεις. Η χώρα καλύπτει μία έκταση 301.338 τετραγωνικών χιλιομέτρων και αποτελεί την πέμπτη πιο πυκνοκατοικημένη χώρα της Ευρώπης με 60.000.000 κατοίκους. Θεωρείται ως η τέταρτη μεγαλύτερη οικονομική δύναμη στην Ευρωπαϊκή Ένωση και ένατη στον κόσμο σύμφωνα με την επίσημη έκθεση του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου. Η Ρώμη, ως μεγαλύτερη πόλη της Ιταλίας αποτελεί την πρωτεύουσα της. Για αιώνες η πόλη αυτή αποτελούσε το πολιτικό και θρησκευτικό κέντρο του Δυτικού πολιτισμού. Το πολίτευμα που χαρακτηρίζει το Ιταλικό κράτος είναι η κοινοβουλευτική συνταγματική δημοκρατία. Σύμφωνα με επίσημα στοιχεία το Ιταλικό κράτος είναι ιδρυτικό μέλος του ΝΑΤΟ από το 1949 και ένα από τα έξι πρώτα μέλη-κράτη της Ευρωπαϊκής κοινότητας το 1957, η οποία μετονομάστηκε σε Ευρωπαϊκή Ένωση το 1993.

3.1 Γεωγραφία της Ιταλίας

Η Ιταλία βρίσκεται στην Νότια Ευρώπη και είναι αποτελούμενη από μία χερσόνησο η οποία διακρίνεται σε σχήμα μπότας και δύο μεγάλα νησιά της Μεσογείου, την Σικελία και την Σαρδηνία. Είναι σημαντικό να τονιστεί ότι εντός του Ιταλικού κράτους βρίσκονται δύο ανεξάρτητα κρατίδια αυτά του Σαν Μαρίνο και του Βατικανού. Τα Απέννινα όρη είναι μία οροσειρά η οποία αποτελεί την ραχοκοκαλιά της Ιταλικής χερσονήσου μιας και καλύπτει κατά μήκος ένα μεγάλο τμήμα της χώρας. Το Ιταλικό κράτος βρίσκεται στο σημείο συνάντησης δύο λιθοσφαιρικών πλακών, της ευρασιατικής πλάκας και της αφρικανικής πλάκας, γεγονός που προκαλεί μεγάλη σεισμική και ηφαιστειακή δραστηριότητα. Εντός του Ιταλικού κράτους υπάρχουν δεκατέσσερα ηφαίστεια εκ των οποίων τα τέσσερα είναι ακόμη ενεργά: η Αίτνα, το ηφαίστριο Στρομπόλη, το ηφαίστριο Βουλκάνο και το πιο γνωστό ηφαίστριο στην Ευρώπη τον Βεζούβιο. Το Ιταλικό κράτος αποτελείται από είκοσι περιφέρειες νομούς, εκ των οποίων πέντε λειτουργούν υπό ειδικό καθεστώς αυτονομίας το οποίο τους παρέχει την αυτόνομη νομοθέτηση και χειρισμό γύρω από διάφορα τοπικά θέματα. Εξαιτίας της ορεινής εξωτερικής διαμόρφωσης συναντώνται διαφορετικά είδη κλίματος κατά μήκος του Ιταλικού κράτους. Το νότιο τμήμα της Ιταλίας χαρακτηρίζεται από μεσογειακό κλίμα ενώ το βόρειο και εσωτερικό τμήμα της Ιταλίας χαρακτηρίζεται από ηπειρωτικό κλίμα, κρύους χειμώνες και ζεστά καλοκαίρια.¹⁶

3.2 Διακυβέρνηση και πολιτικό σύστημα

Εικόνα 15 Κοινοβούλιο Ιταλίας.

¹⁶ Γεωγραφία της Ιταλίας: <http://goo.gl/JnlRRz>, ανακτήθηκε στις 23/04/2014.

Από τις 2 Ιουνίου 1946 όταν και καταργήθηκε η μοναρχία μέσω συνταγματικού δημοψηφίσματος, η Ιταλία υπήρξε μία ενιαία κοινοβουλευτική δημοκρατία. Αρχηγός του κράτους είναι ο πρόεδρος της Ιταλικής δημοκρατίας του οποίου ο ρόλος είναι αρκετά ενεργός και εκλέγεται μέσω εσωτερικών εκλογών του Ιταλικού κοινοβουλίου για μία επταετία. Το Ιταλικό κοινοβούλιο χωρίζεται σε δύο οίκους, την βουλή των αντιπροσώπων η οποία συνεδριάζει στο Palazzo Montecitorio και η δημοκρατική γερουσία η οποία συνεδριάζει στο Palazzo Madama. Οι δύο αυτοί οίκοι έχουν ακριβώς την ίδια εξουσία. Ο πρωθυπουργός του κράτους, ο οποίος διατελεί και ως πρόεδρος του υπουργικού συμβουλίου είναι και ο επικεφαλής της Ιταλικής κυβέρνησης. Μέσα από την διαδικασία της ψήφου εμπιστοσύνης από το Ιταλικό κοινοβούλιο, ο πρόεδρος της δημοκρατίας διορίζει τον πρωθυπουργό και τα λοιπά μέλη του υπουργικού συμβουλίου. Ο ρόλος του πρωθυπουργού είναι αρκετά περιορισμένος σε σχέση με άλλους ομολόγους του. Ο πρωθυπουργός δεν έχει δικαίωμα διάλυσης της βουλής ή απόλυσης υπουργού διότι αυτά αποτελούν αποκλειστικό προνόμιο του προέδρου της δημοκρατίας ενώ την έγκριση του υπουργικού συμβουλίου το οποίο κατέχει την υπέρτατη εκτελεστική εξουσία όσον αφορά την πλειονότητα των κρατικών αποφάσεων. Το Ιταλικό κοινοβούλιο είναι υπεύθυνο για την νομοθετική εξουσία, ο πρωθυπουργός και το υπουργικό συμβούλιο είναι υπεύθυνοι για την εκτελεστική εξουσία του κράτους ενώ η εκτέλεση της δικαστικής εξουσίας είναι τελείως ανεξάρτητη και υπεύθυνα όργανα για αυτό είναι το ανώτατο δικαστήριο προσφυγών και το συνταγματικό δικαστήριο της Ιταλίας. Εκλογές γίνονται κάθε τέσσερα χρόνια όπου εκλέγεται η βουλή των αντιπροσώπων και η γερουσία της Ιταλίας, παρά το γεγονός ότι τα τελευταία χρόνια η πρωθυπουργική εξουσία έχει αλλάξει πέντε φορές χέρια. Τα τέσσερα κυρίαρχα πολιτικά κόμματα της Ιταλίας είναι:

- Το κόμμα τω ελευθέρων ανθρώπων (People of Freedom)
- Το κόμμα των δημοκρατικών (Democratic Party)
- Η βόρεια λίγκα (Northern League)
- Ένωση χριστιανοδημοκρατών (Union of Christian and center democrats)

Εικόνα 16 Κοινοβούλιο Ιταλίας.

Κατά την διάρκεια των τελευταίων εκλογών τα τέσσερα αυτά κόμματα κέρδισαν το 92% των εδρών της βουλής των αντιπροσώπων και της δημοκρατικής γερουσίας. Τα τελευταία τρία χρόνια δημιουργήθηκε ένα νέο κόμμα με το όνομα Τρίτος Πόλος (Third Pole) το οποίο προέκυψε από την συγχώνευση του κόμματος των Χριστιανοδημοκρατών με βουλευτές που είχαν καθαιρεθεί από το υπουργικό συμβούλιο του τότε πρωθυπουργού Σίλβιο Μπερλουσκόνι.¹⁷

3.3 Το Ιταλικό οικονομικό μοντέλο

ΑΕΠ	2,014 τρις \$
Αύξηση του ΑΕΠ	0,7%
Κατά κεφαλήν ΑΕΠ	33115 δολάρια
ΑΕΠ ανά τομέα	Γεωργία 1,8%, Βιομηχανία 24,9%, Υπηρεσίες 73,3%
Πληθωρισμός	Αύξηση 3%
Εργατικό δυναμικό	25.280.000
Εργατικό δυναμικό ανά επάγγελμα	Υπηρεσίες 67,8%, Βιομηχανία 28,3%, Γεωργία 3,9%
Ανεργία	12,2%
Μέσες ακαθάριστες αποδοχές	2378 ευρώ
Μέσος καθαρός μισθός	1898 ευρώ
Κύριες βιομηχανίες	Χάλυβας, φαρμακευτικά προϊόντα, μηχανοκίνητα οχήματα, ρούχα.

Εικόνα 17 Πίνακας Οικονομικών στοιχείων Ιταλίας.

Κύκλος εξαγωγών Ιταλίας	
Εξαγωγές: 483 δις δολάρια	
Κύριοι τομείς εξαγωγών: είδη ένδυσης, μηχανήματα, οχήματα, μέταλλα,	
Κύριες χώρες εξαγωγών:	
Γερμανία	12,8%
Γαλλία	11,3%
ΗΠΑ	6,6%
Ελβετία	5,8%
Ηνωμένο Βασίλειο	5,00%
Ισπανία	4,8%

Εικόνα 18 Πίνακας κύκλου εξαγωγών Ιταλίας.

¹⁷ Το πολιτικό σύστημα της Ιταλίας: <http://goo.gl/PYMRCT>, ανακτήθηκε στις 23/04/2014.

Κύκλος εισαγωγών Ιταλίας	
Εισαγωγές: 469,7 δις δολάρια	
Κύριοι τομείς εισαγωγών: Εξοπλισμός μεταφορών, τρόφιμα, ποτά ορυκτά, καπνός	
Κύριες χώρες εξαγωγών:	
Γερμανία	15,00%
Γαλλία	8,9%
Κίνα	7,00%
Ολλανδία	5,8%
Ισπανία	4,8%
Βέλγιο	4,1%

Εικόνα 19 Πίνακας κύκλου εισαγωγών Ιταλίας.

Το Ιταλικό κράτος διαθέτει πολύ ανεπτυγμένες υποδομές με πολύ υψηλό ακαθάριστο εγχώριο προϊόν ανά Ιταλό πολίτη. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι πρόκειται για μία εξαιρετικά διαφοροποιημένη βιομηχανική οικονομία. Σύμφωνα με τις εκθέσεις της παγκόσμιας τράπεζας και του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου η Ιταλία ανήκει στις δέκα μεγαλύτερες οικονομικές δυνάμεις του κόσμου, καταλαμβάνοντας την ένατη θέση και 9 στις πέντε μεγαλύτερες της Ευρώπης, καταλαμβάνοντας την τέταρτη θέση όσον αφορά το ονομαστικό ΑΕΠ. Το Ιταλικό κράτος ανήκει στην επίλεκτη ομάδα κρατών που ονομάζεται G8 και προβλέπεται ότι το ακαθάριστο εγχώριο προϊόν της θα αυξηθεί έως και 2,5% μέχρι τα τέλη του 2015.¹⁸ Μέσα από το μοντέλο οικονομίας της Ιταλίας γίνεται εύκολα διακριτό ότι το κράτος διαθέτει εξαγωγικό προσανατολισμό αφού μέσα από την δική της παραγωγή καλυφθούν οι ανάγκες γύρω από την αυτόνομη λειτουργία της. Η Ιταλική οικονομία δραστηριοποιείται σε πέντε κλάδους, αυτούς της:

- Γεωργίας
- Ενέργειας και φυσικών πόρων
- Βιομηχανίας
- Μεταφορών
- Οικονομικός και τραπεζικός κλάδος

¹⁸ Το ΑΕΠ του Ιταλικού κράτους: <http://goo.gl/fxw9Rt>, ανακτήθηκε στις 23/04/2014.

3.3.1 Ο κλάδος της γεωργίας

Η Ιταλία αποτελεί ένα από τους μεγαλύτερους παραγωγούς στον κόσμο με το βόρειο τμήμα να παράγει κυρίως ρύζι, καλαμπόκι, κρέας και γαλακτοκομικά προϊόντα ενώ το νότιο μισό της να ειδικεύεται κυρίως σε σιτάρι και εσπεριδοειδή. Το Ιταλικό κράτος αποτελεί την μεγαλύτερη δύναμη παραγωγής κρασιού στον κόσμο, και μία πλέον από τις κορυφαίες στην παραγωγή φρούτων, ελαιολάδου και λαχανικών. Σύμφωνα με την γεωργική απογραφή του 2010 οι γεωργικές εκμεταλλεύσεις κάλυπταν σε σύνολο 20.000.000 εκτάρια με τα χωράφια των σιτηρών να καταλαμβάνουν το 31%, οι αμπελώνες να καλύπτουν το 5,4%, οι ελαιώνες το 8,2% ενώ η λοιπή παραγωγή φρούτων και λαχανικών να καλύπτει το 8,9%. Το 25,9% αποτελείται από βοσκοτόπια ενώ το 11,6% που απομένει χρησιμοποιείται για κτηνοτροφικά σιτηρά. Στην κτηνοτροφική απογραφή του 2000 οι μετρήσεις έδειξαν 6.000.000 βοοειδή, 8.600.000 χοίρων, 6.800.000 προβατίνες και 1.000.000 κατσίκες χαρακτηριστικό του πόσο μεγάλη έμφαση δίνει το Ιταλικό κράτος στην αυτονομία του μέσω της δικής της παραγωγής.

3.3.2 Ενέργεια και φυσικοί πόροι

Το Ιταλικό κράτος διαθέτει ελάχιστους φυσικούς πόρους. Είναι σχετικά φτωχό σε αποθέματα σιδήρου, πετρελαίου και άνθρακα. Ο πιο σημαντικός ορυκτός πόρος της χώρας ακούει στο όνομα φυσικό αέριο το οποίο βρίσκεται κυρίως στην κοιλάδα του Πάδου και έχει αυξηθεί σημαντικά τα τελευταία χρόνια. Ο τομέας της ενέργειας εξαρτάται σε τεράστιο βαθμό από την διαδικασία εισαγωγών από το εξωτερικό. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αυτό του 2006 όπου η Ιταλική οικονομία φρόντισε να εισάγει περισσότερο από το 86% της συνολικής ενεργειακής της κατανάλωσης. Εξαιτίας της εξάρτησης του Ιταλικού κράτους σε πολύ ακριβά ορυκτά καύσιμα και εισαγωγές, η Ιταλική οικονομία φροντίζει να πληρώνει περίπου 45% περισσότερα χρήματα από τον μέσο όρο που πληρώνουν οι χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης για ηλεκτρική ενέργεια. Μέχρι το έτος 1980 οι ενεργειακές ανάγκες του Ιταλικού κράτους καλύπτονταν από τα τέσσερα πυρηνικά εργοστάσια που λειτουργούσαν εντός των Ιταλικών συνόρων. Μετά από τα γεγονότα του Τσερνομπίλ, το 1987 και μετά από σχετικό δημοψήφισμα το κράτος διέκοψε τη λειτουργία των πυρηνικών μονάδων ενέργειας.

Παρόλα αυτά ένας νέος ενεργειακός νόμος ο οποίος ψηφίστηκε από το κοινοβούλιο το 2004 έδωσε την δυνατότητα στις εγχώριες επιχειρήσεις ενεργειακής παραγωγής να υπογράψουν συμβόλαια με ξένες παρεμφερείς εταιρείες, γύρω από την κατασκευή πυρηνικών σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας και εισαγωγής της εντός των συνόρων. Σημαντικό γεγονός αποτέλεσε η συμφωνία της Ιταλικής εταιρείας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας ENEL με την Electricite de France για δημιουργία πυρηνικού αντιδραστήρα στην Γαλλία. Η ENEL φρόντισε να συμβάλλει με ποσοστό 12,5% στον σχεδιασμό, την κατασκευή και την λειτουργία των πυρηνικών μονάδων. Εκτός από αυτή την κίνηση η ENEL κατέβαλλε 1,6 δις ευρώ στην κυβέρνηση της Σλοβακίας αγοράζοντας το 66% της εταιρείας Electric η οποία λειτουργεί έξι πυρηνικούς αντιδραστήρες. Μέσα από αυτές τις συμφωνίες το Ιταλικό κράτος κατάφερε να αποκτήσει πρόσβαση στην πυρηνική

ενέργεια χωρίς να εκθέτει τους πολίτες του κράτους, εξαιτίας του γεγονότος ότι δεν υπάρχουν πυρηνικοί αντιδραστήρες εντός της Ιταλικής επικράτειας.¹⁹

3.3.3 Μεταφορές

Υπολογίζεται ότι ο τομέας των μεταφορών στην Ιταλία πραγματοποιεί κύκλο εργασιών που ανέρχεται σε 120 δις ευρώ, ενώ απασχολούνται περίπου 936.000 άτομα σε 154.000 επιχειρήσεις. Έως και το 2010 ένας αριθμός 4.015.000 φορτηγών- οχημάτων κυκλοφορούσαν στο εθνικό οδικό δίκτυο. Το σιδηροδρομικό δίκτυο της Ιταλίας ανέρχεται σε 17.000 χιλιόμετρα εκ των οποίων το 70% λειτουργεί με ηλεκτρική ενέργεια και στο υπόλοιπο 30% κυκλοφορούν 5.000 τρένα που λειτουργούν με μηχανή. Βρίσκεται στην 15^η θέση των μεγαλύτερων σιδηροδρομικών δικτύων στον κόσμο και λειτουργείται από την εταιρεία Ferrovie Dello Stato. Κατά την διάρκεια του 1991 στα πλαίσια του προγράμματος της μετατροπής του απλού σιδηροδρομικού δικτύου της Ιταλίας σε ένα σύγχρονης τεχνολογίας, το κράτος δημιούργησε την Tren Alta Velocita με σκοπό το σχεδιασμό και την κατασκευή σιδηροδρομικών γραμμών για τρένα υψηλής ταχύτητας. Η εισαγωγή σιδηροδρομικών γραμμών υψηλής ταχύτητας ενώνοντας τις πόλεις Μιλάνο –Νάπολι- Τορίνο και Βενετία απέφερε στο Ιταλικό κράτος τεράστια χρηματικά ποσά διότι οι πολίτες έδειξαν την προτίμηση τους στην χρήση των κρατικών τρένων ταχείας μεταφοράς σε σχέση με τα μέσα αερομεταφοράς. Σημαντικό επίσης αποτελεί το γεγονός ότι το Ιταλικό κράτος διατηρεί έναν πολιτικό στόλο αέρος που αριθμεί περίπου στα 400.000 αεροπλάνα καθώς και εμπορικό στόλο 610 πλοίων.²⁰

¹⁹ Ενέργεια και φυσικοί πόροι: <http://goo.gl/d1HfQ9>, ανακτήθηκε στις 23/04/2014.

²⁰ Μεταφορές: <http://goo.gl/d1HfQ9>, ανακτήθηκε στις 23/04/2014.

3.3.4 Οικονομικός και τραπεζικός κλάδος

Εικόνα 20 Porta Nuova Μιλάνο.

Σύμφωνα με την εθνική τραπεζική έκθεση που εκδίδει το ιταλικό κράτος κάθε χρόνο ο μέσος όρος του κλάσματος ενεργητικό προς παθητικό ανέρχεται σε 12 προς 1, ταυτόχρονα οι βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις ανέρχονται στο 86% του ΑΕΠ του Ιταλικού κράτους και ταυτόχρονα στο 43% του εθνικού Ιταλικού χρέους. Με βάση τα δεδομένα που υπάρχουν γύρω από την κεφαλαιοποίηση της αγοράς, οι δέκα πιο ισχυρές τράπεζες είναι οι εξής:

Τάξη	Εταιρεία	Έδρα	Κεφαλαιοποίηση (€)
1	UniCredit	Ρώμη	54,7 δισ.
2	Intesa Sanpaolo	Τορίνο	47,7 δισ.
3	Monte dei Paschi di Siena	Σιένα	36,6 δισ.
4	UBI Banca	Μπέργκαμο	9,8 δισ.
5	Banco Popolare	Βερόνα	9,4 δισ.
6	Banca Nazionale del Lavoro	Ρώμη	7,5 δισ.
7	Mediobanca	Μιλάνο	7,0 δισ.
8	Banca Popolare dell'Emilia Romagna	Μοντένα	4,6 δισ.
9	Cariparma	Πάρμα	4,2 δισ.
10	Banca Popolare di Milano	Μιλάνο	4,0 δισ.

Εικόνα 21 Πίνακας των 10 μεγαλύτερων τραπεζών στην Ιταλία.

3.3.5 Βιομηχανία

Στα πλαίσια της βιομηχανίας η Ιταλία ασχολείται ενεργά με την αυτοκινητοβιομηχανία και αποτελεί μία από τις πιο σημαντικές δυνάμεις γύρω από την κατασκευή αυτοκινήτων στην Ευρώπη και σε όλο τον κόσμο. Σύμφωνα με επίσημα στατιστικά στοιχεία ο αριθμός των επιχειρήσεων που απασχολούνται με την κατασκευή των αυτοκινήτων ή μέρους αυτών ανέρχεται σε πάνω από 2.200 ενώ ο αριθμός των ατόμων που απασχολούνται ως εργατικό δυναμικό ανέρχεται σε πάνω από 250.000. Η Ιταλική αυτοκινητοβιομηχανία είναι πιο γνωστή για τα μικρά αυτοκίνητα πόλης και τα αυτοκίνητα υψηλής ταχύτητας τα οποία παρασκευάζει, ενώ το ποσοστό συμβολής της στο ΑΕΠ του Ιταλικού κράτους υπολογίζεται σε 10%. Η κυρίαρχη εταιρεία κατασκευής αυτοκινήτων στην Ιταλία, κατέχοντας πάνω από το 90% των οχημάτων που παράγονται κάθε χρόνο είναι η Fiat Group η οποία εκτός της δική της σειρά μοντέλων έχει εξαγοράσει μεγάλες και αριστοκρατικές εταιρείες όπως η Alfa Romeo, Lancia, Ferrari και Maserati. Οι επτά πιο γνωστές εταιρείες κατασκευής αυτοκινήτων στην Ιταλία σύμφωνα με το περιοδικό Forbes το 2012: 1) Abarth, 2) Alfa Romeo, 3) Ferrari, 4) Fiat, 5) Lamborghini, 6) Lancia, 7) Maserati.²¹

3.4 Συνδικάτα

Οι συνδικαλιστικές ενώσεις καλύπτουν το 40% περίπου του Ιταλικού εργατικού δυναμικού. Οι CGIL, CISL και UIL είναι οι τρεις μεγάλες ομοσπονδίες συνδικάτων του Ιταλικού κράτους στις οποίες υπάγονται οι περισσότερες συνδικαλιστικές ενώσεις και καλύπτουν το 35% του εργατικού δυναμικού. Παρ' ότι στο παρελθόν συνδέθηκαν με σημαντικά πολιτικά κόμματα όπως το κομμουνιστικό κόμμα, το κόμμα των χριστιανοδημοκρατών και το σοσιαλιστικό κόμμα η επίσημη θέση τους είναι αντίθετη σε σχέση με αυτών των κομμάτων. Τα τελευταία χρόνια οι τρεις αυτές ομοσπονδίες λειτουργούν συνασπίστηκα με κύριο σκοπό την άσκηση πίεσης στην κυβέρνηση αφού έχουν μεγάλης αξίας συμβουλευτικό ρόλο γύρω από εθνικά, κοινωνικά και οικονομικά ζητήματα. Εκτός από εργατικές συνδικαλιστικές ομάδες, έχει δημιουργηθεί και η ομοσπονδία Ιταλών εργοδοτών, με όνομα Confindustria η οποία εκπροσωπεί τους Ιταλούς εργοδότες.

²¹ Βιομηχανία της Ιταλίας: <http://goo.gl/d1HfQ9>, ανακτήθηκε στις 23/04/2014.

3.5 Η εκπαίδευση στο Ιταλικό κράτος

Η εκπαίδευση στο Ιταλικό κράτος είναι δωρεάν και υποχρεωτική για κάθε πολίτη από τις ηλικίες 6 έως 16 ετών. Η διαφορά της Ιταλίας από τις άλλες Ευρωπαϊκές χώρες είναι ότι προσφέρει προηγμένη εκπαίδευση μέσω κολεγιακών ιδρυμάτων, ανάλογη και παρόμοια διάφορων ανώτατων Γαλλικών σχολών. Εκτός αυτού φιλοξενεί μία ευρεία ποικιλία από πανεπιστήμια με πιο χαρακτηριστικό αυτό της Μπολόνια που ιδρύθηκε το 1088 και θεωρείται το παλιότερο σε όλο τον κόσμο. Γενικότερα το Ιταλικό κράτος έχει να επιδείξει κορυφαία πανεπιστήμια, στο είδος τους ανά τον κόσμο, μερικά από τα οποία είναι τα εξής:

- Πολυτεχνείο του Τορίνο το οποίο κατετάγη 48^ο στον κόσμο.
- Πανεπιστήμιο του Μιλάνου, θεωρείται από τις κορυφαίες σχολές διοίκησης επιχειρήσεων σύμφωνα με το Wall street Journal.
- Πανεπιστήμιο του Bocconi το οποίο κατετάγη 7^ο στην Ευρώπη.
- Πανεπιστήμιο της Lasapienza της Ρώμης το οποίο θεωρείται το 33^ο καλύτερο εκπαιδευτικό ίδρυμα της Ευρώπης.

Επιπροσθέτως, σύμφωνα με την Παγκόσμια Οργάνωση Επιστημών, τα Ιταλικά πανεπιστήμια είναι πρωτοπόροι και καινοτομούν σε τομείς όπως η νευροφυσική, η ψυχιατρική, η διοίκηση των επιχειρήσεων και η επιστήμη του διαστήματος.

Εικόνα: Πανεπιστήμιο της Μπολόνια.

3.6 Η μετανάστευση στην Ιταλία

Η Ιταλία αποτέλεσε μία χώρα μαζικής μετανάστευσης από την δεκαετία του 1960 μέχρι και σήμερα. Υπολογίζεται ότι οι οικονομικοί μετανάστες που διαμένουν στην Ιταλία ανέρχονται σε 4.387.000.

Πρόκειται για το 7,4% του πληθυσμού της Ιταλίας και αναλογεί σε αύξηση 8,2% σε σχέση με τα προηγούμενα έτη. Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις του ΟΗΕ το μεγαλύτερο ποσοστό των μεταναστών που ζουν στο Ιταλικό κράτος είναι Ρουμάνοι με 22%.

Ρουμανία	997.000
Μαρόκο	506.369
Αλβανία	491.495
Κίνα	277.570
Ουκρανία	223.782
Φιλιπίνες	152.382
Ινδία	145.164

3.7 Πιστοληπτική ικανότητα Ιταλίας και οίκοι αξιολόγησης

Σύμφωνα με τους διεθνείς οίκους πιστοληπτικής ικανότητας Moody's, Fitch και Standard and Poor's το Ιταλικό κρατικό αξιόχρεο έχει υποβαθμιστεί από την ανώτερη κατηγορία 3AAA.

Έκθεση Πιστοληπτικής ικανότητας Ιταλικού κράτους.	
Δημόσιο χρέος του 2013:	133% του ΑΕΠ
Έσοδα	956,6 δις
Έξοδα	1014 δις
Standard and Poor's	BBB (εξωτερικού)
	BBB (εσωτερικού)
	Αρνητικό outlook
Moody's	BAA2
	Σταθερό outlook
Fitch	BBB+
	Αρνητικό outlook
*Τα ποσά υπολογίζονται σε \$.	

Εικόνα 22 Πίνακας πιστοληπτικής ικανότητας της Ιταλίας.

Όσον αφορά την ανθεκτικότητα του Ιταλικού χρηματοπιστωτικού συστήματος προβλέπεται σταθεροποίηση στα πλαίσια των Ιταλικών κρατικών ομολόγων μέχρι τα τέλη του 2014 και οι τρεις οίκοι πιστοληπτικής ικανότητας ότι η αναλογία χρέους προς ΑΕΠ θα κορυφωθεί στο 135% με βασική προϋπόθεση ότι θα συνεχιστεί η μέτρια ανάπτυξη ενώ δεν θα αυξηθούν τα κόστη χρηματοδότησης και ο προϋπολογισμός. Το Ιταλικό κράτος φρόντισε να δράσει άμεσα, μέσω του ελεγκτικού συνεδρίου του κράτους, και να καταθέσει μήνυση κατά των

οίκων αξιολόγησης αξιώνοντας αποζημίωση της τάξεως των 234 δις ευρώ προφασιζόμενο πως στις διάφορες αξιολογήσεις δεν λήφθηκε υπόψη η ανεκτίμητη πολιτιστική κληρονομιά που έχει να επιδείξει η Ιταλία σαν έθνος.²²

3.8 Το φορολογικό σύστημα της Ιταλίας.

Η φορολογία με βάση το εισόδημα στο Ιταλικό κράτος λειτουργεί κλιμακωτά:

Φόρος Εισοδήματος στην Ιταλία	
23%	0- 15.000 ευρώ/ έτος
27%	15.000- 28.000 ευρώ/ έτος
38%	28.000-55.000 ευρώ/ έτος
41%	55.000- 75.000 ευρώ/έτος
43%	75.000 ευρώ/ έτος και πάνω

Εικόνα 23 Πίνακας κλίμακας φορολογίας Ιταλίας.

Ο φόρος προστιθέμενης αξίας στην Ιταλία ανέρχεται σε 21% με κάποιες εξαιρέσεις, όπως είναι ορισμένα τρόφιμα τα οποία περιέχουν φόρο 10% και κάποιες υπηρεσίες όπως είναι η είσοδος σε διάφορες πολιτιστικές εκδηλώσεις και μνημεία όπου ο φόρος ανέρχεται σε 4%.²³

²² Πιστοληπτική ικανότητα Ιταλίας: <http://goo.gl/Vo7zE1>, ανακτήθηκε στις 23/04/2014.

²³ Το φορολογικό σύστημα της Ιταλίας είναι διαθέσιμο στο: http://en.wikipedia.org/wiki/Taxation_in_Italy

Κεφάλαιο 4^ο Παρουσίαση και ανάλυση στατιστικών στοιχείων πληθωρισμού και ανεργίας στο Σουηδικό κράτος.

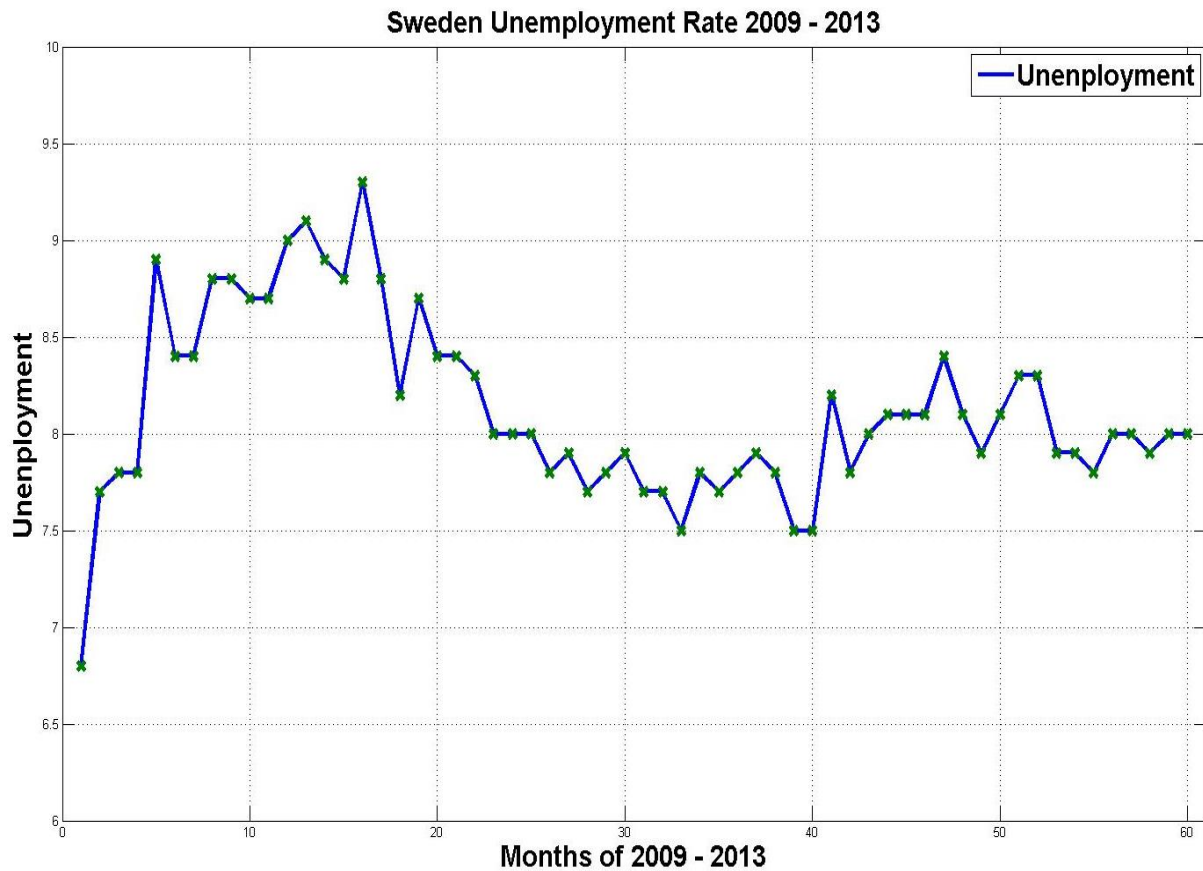
4.1 Η ανεργία στην Σουηδία

Sweden Unemployment (2009-2013 monthly rate)												
	MO 1	MO 2	MO 3	MO 4	MO 5	MO 6	MO 7	MO 8	MO 9	MO 10	MO 11	MO 12
2009	6.8	7.7	7.8	7.8	8.9	8.4	8.4	8.8	8.8	8.7	8.7	9
2010	9.1	8.9	8.8	9.3	8.8	8.2	8.7	8.4	8.4	8.3	8	8
2011	8	7.8	7.9	7.7	7.8	7.9	7.7	7.7	7.5	7.8	7.7	7.8
2012	7.9	7.8	7.5	7.5	8.2	7.8	8	8.1	8.1	8.1	8.4	8.1
2013	7.9	8.1	8.3	8.3	7.9	7.9	7.8	8	8	7.9	8	8

Εικόνα 24 Πίνακας ανεργίας Σουηδικού κράτους από το 2009 έως το 2013 (μηνιαίος)

Πηγή: Eurostat

Από τον παραπάνω πίνακα μπορεί να παρατηρηθεί ότι η κρίση της Ευρωζώνης επηρέασε σχεδόν όλα τα κράτη αυτής, άλλα σε μεγαλύτερο βαθμό και άλλα σε μικρότερο, όπως είναι το Σουηδικό κράτος. Τον πρώτο μήνα το ποσοστό της ανεργίας στην Σουηδία βρίσκεται σε αρκετά χαμηλά ποσοστά, όντας στο 6,8%. Αυτό βρίσκει την εξήγηση του στο γεγονός ότι η οικονομική κρίση βρίσκεται ακόμα σε πρώιμο στάδιο. Προχωρώντας όμως στο τέλος του πρώτου εξαμήνου παρατηρείται μια αύξηση της τάξεως του 1,6% στην ανεργία και στο τέλος του έτους, όπου η ανεργία έχει εκτιναχθεί στην υψηλότερη τιμή της για το οικονομικό έτος του 2009 που είναι το 9%. Το 2010 αποτέλεσε το οικονομικό έτος όπου η οικονομική κρίση είχε αποδεδειγμένα την μεγαλύτερη επίδραση της στην Ευρωζώνη και παρατηρείται ότι μέχρι το πρώτο εξάμηνο η ανεργία στην Σουηδία έχει λάβει την μεγαλύτερη τιμή της σε πέντε χρόνια, αφού ο μήνας Απρίλιος την βρίσκει σε ποσοστό ρεκόρ, για τα δικά της δεδομένα, 9,3%. Από το τέλος του 2010 και μέχρι τα μέσα, και συγκεκριμένα τον Απρίλιο του οικονομικού έτους 2012 η ανεργία στο Σουηδικό κράτος έχει μειωθεί αισθητά και έχει σταθεροποιηθεί στο 7,5%, η οποία αποτελεί την χαμηλότερη τιμή από την περίοδο που η Ευρωζώνη εισήλθε στην κρίση. Από τον Ιούνιο του 2012 έως και τον Δεκέμβριο του 2013, η ανεργία στο Σουηδικό κράτος σταθεροποιείται γύρω στο 8%, τιμή η οποία αποτελεί μία από τις χαμηλότερες στα πλαίσια της Ευρωζώνης.

Εικόνα 25 Διαγραμματική απεικόνιση ανεργίας

Μέσω της χρήσης του υπολογιστικού προγράμματος Matrix Laboratory(Mat lab), επιτεύχθηκε η δημιουργία του πίνακα αυτού ο οποίος απεικονίζει διαγραμματικά τα ποσοστά ανεργίας στο Σουηδικό κράτος από τα οικονομικά έτη 2009 έως και 2013, και την μεταβολή αυτής στα πλαίσια της πενταετίας. Παρατηρείται εμφανέστατα το χαμηλό ποσοστό ανεργίας που ανέρχεται σε 6,8%, την εκτίναξη του στο ιδιαίτερα υψηλό για τα Σουηδικά δεδομένα 9,3% το πρώτο εξάμηνο του 2010 και την επιτυχία σταθεροποίησης του από το Σουηδικό κράτος κοντά στο 8% μέχρι το τέλος του 2013. Σε ποσοστά ανεργίας, το Σουηδικό κράτος είναι το τέταρτο στην Ευρωζώνη με χαμηλότερο ποσοστό ανεργίας πάνω από τις Αυστρία, Γερμανία, Δανία και Ελβετία, δείγμα του πόσο εξαιρετική και οργανωμένη προσέγγιση έχει επιδείξει στην οργανωτική δομή της οικονομίας της.

4.2 Ο πληθωρισμός στην Σουηδία

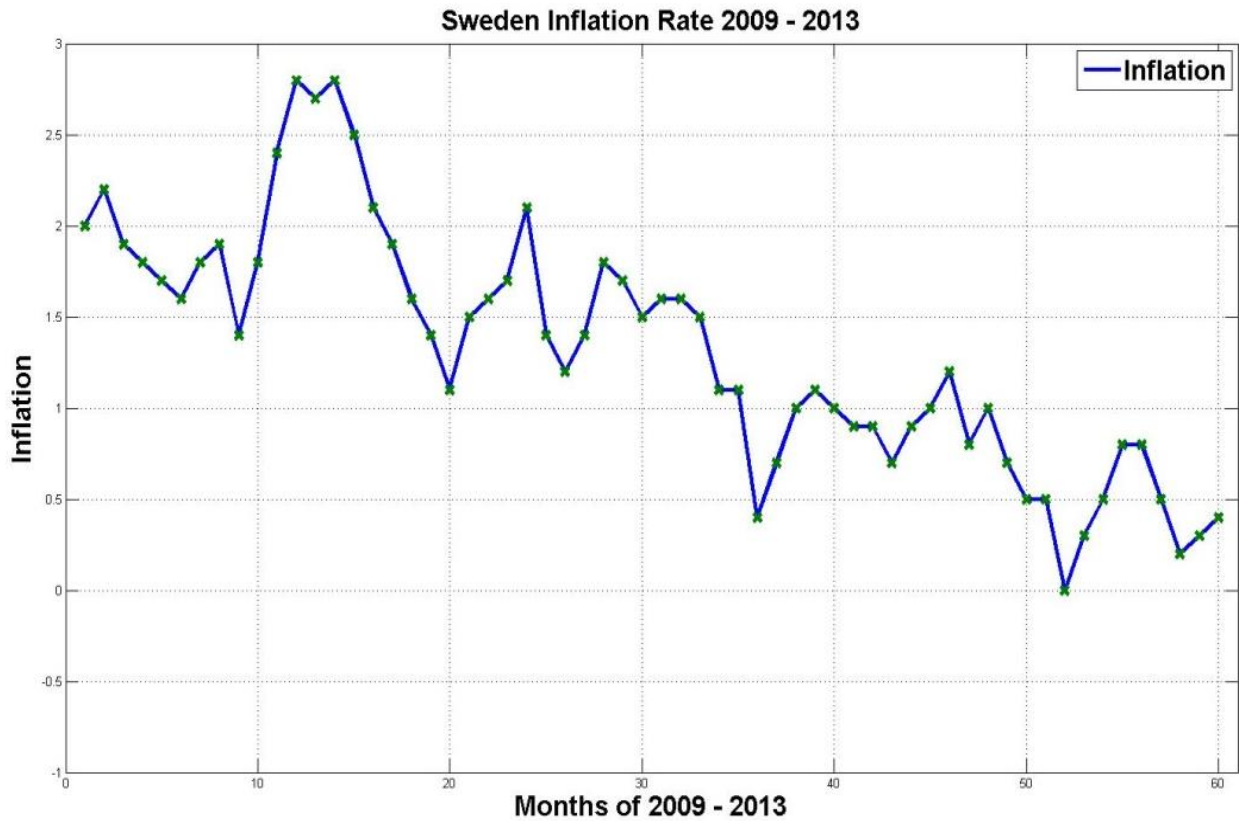
Sweden Inflation (HICP) (2009-2013 monthly rate)												
	MO1	MO2	MO3	MO4	MO5	MO6	MO7	MO8	MO9	MO10	MO11	MO12
2009	2	2.2	1.9	1.8	1.7	1.6	1.8	1.9	1.4	1.8	2.4	2.8
2010	2.7	2.8	2.5	2.1	1.9	1.6	1.4	1.1	1.5	1.6	1.7	2.1
2011	1.4	1.2	1.4	1.8	1.7	1.5	1.6	1.6	1.5	1.1	1.1	0.4
2012	0.7	1	1.1	1	0.9	0.9	0.7	0.9	1.2	1.2	0.8	1
2013	0.7	0.5	0.5	0	0.3	0.5	0.8	0.8	0.2	0.2	0.3	0.4

Εικόνα 26 Πίνακας πληθωρισμού Σουηδίας από το 2009 έως το 2013(μηνιαίως).

Πηγή: Eurostat.

Στα πλαίσια του πληθωρισμού που επικρατεί στο Σουηδικό κράτος την πενταετία 2009- 2013 παρατηρούνται τα εξής:

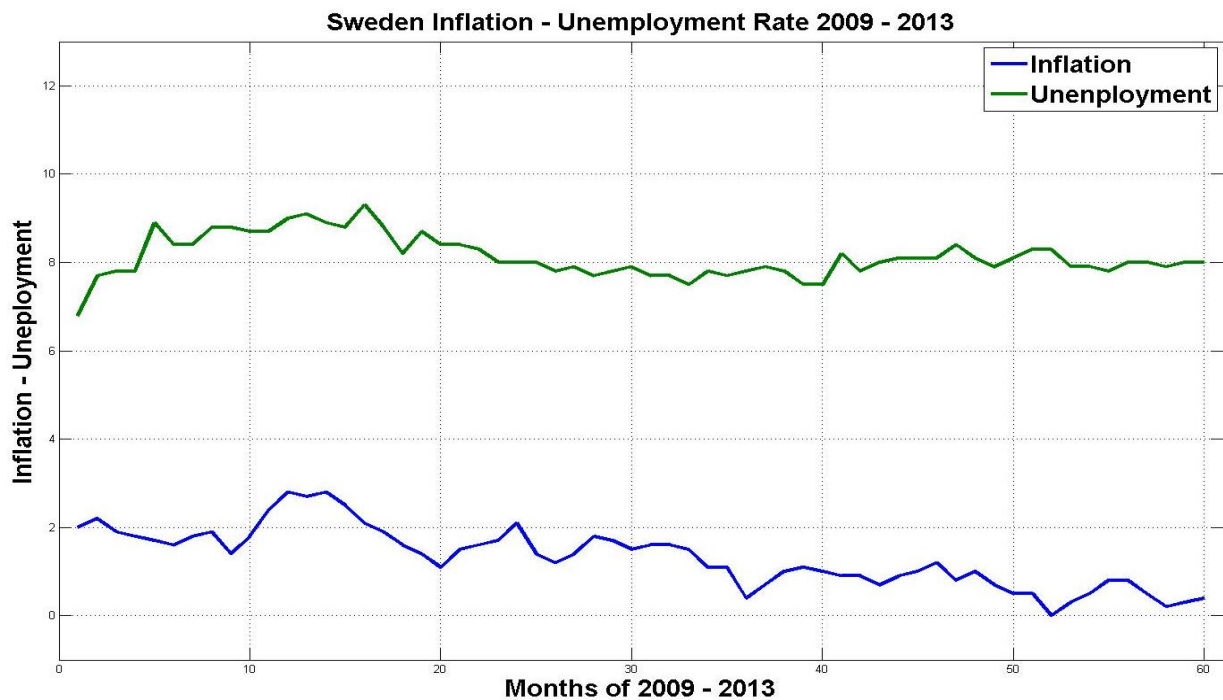
Ενώ βρίσκεται σε αρκετά υψηλό ποσοστό, δείγμα ότι η ανάπτυξη στο Σουηδικό κράτος προχωρά με αύξοντες ρυθμούς αρχίζει να παρατηρείται μια μεγάλη μείωση του πληθωρισμού στα τέλη του πρώτου εξαμήνου του οικονομικού έτους 2010. Αυτό είναι αποτέλεσμα της οικονομικής κρίσης και της σχέσης Phillips που ενώνει τις έννοιες της ανεργίας και του πληθωρισμού. Από τις αρχές του 2011 και ενώ το ποσοστό του πληθωρισμού βρίσκεται στο 1,4%, γίνεται μια διακριτή μείωση η οποία με σταθερούς ρυθμούς φέρνει τον πληθωρισμό που επικρατεί στο Σουηδικό κράτος κοντά στο 0,4% στα τέλη του έτους 2013. Η σταθεροποίηση του σε αυτές τις τιμές αποτελεί συνέπεια της σταθεροποίησης της ανεργίας.

Εικόνα 27 Διαγραμματική απεικόνιση πληθωρισμού Σουηδίας.

Το παραπάνω διάγραμμα απεικονίζει αναλυτικά τα ποσοστά του πληθωρισμού που επικρατούσαν την τελευταία πενταετία στο Σουηδικό κράτος. Ενώ παρατηρείται μια αύξηση στην αρχή, ως αποτέλεσμα της οικονομικής ανάπτυξης του Σουηδικού κράτους, η σημαντική μείωση που επιδέχεται έρχεται να επιβεβαιώσει τις δυσμενείς συνθήκες που προκάλεσε η οικονομική κρίση στην Ευρωζώνη την τελευταία πενταετία.

4.3 Σχέση μεταξύ ανεργίας και πληθωρισμού

Εικόνα 28 Διαγραμματική απεικόνιση ανεργίας και πληθωρισμού

Στο παραπάνω διάγραμμα γίνεται η προβολή της ανεργίας και του πληθωρισμού που επικρατούν στο Σουηδικό κράτος τα τελευταία πέντε χρόνια με τέτοιο τρόπο ώστε να εξαχθούν διάφορα χρήσιμα συμπεράσματα. Η κύρια παρατήρηση που προκύπτει είναι ότι ακολουθείται η δομή Phillips ανάμεσα στην ανεργία και τον πληθωρισμό, δηλαδή όταν αυξάνεται το ένα μειώνεται το άλλο. Ένα άλλο πράγμα που παρατηρείται είναι ότι οι μεταβολές μεταξύ ανεργίας και πληθωρισμού είναι πάρα πολύ μικρές, δείγμα της σταθερότητας και της ανάπτυξης που υπάρχει στο Σουηδικό κράτος ακόμη και σε περίοδο κρίσης.

4.4 Ρυθμός ανάπτυξης Σουηδικής οικονομίας

Curve Fitting Sweden :

Polynomial fitting first degree

$$F(x) = p1*x+p2$$

95% precision

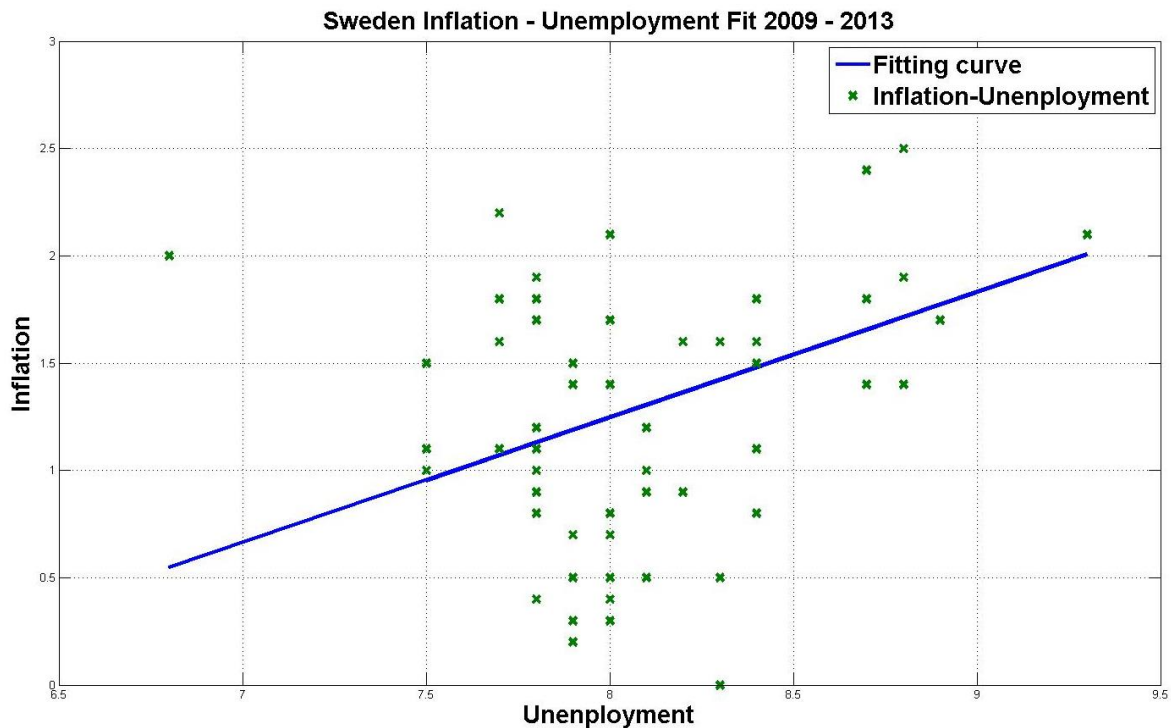
SSE = 22.37

$R^2 = 0.1641$

RMSE = 0.621

P1=0.5845

P2 = -3.429

Εικόνα 29 Ρυθμός ανάπτυξης Σουηδικής οικονομίας

Μετά από διαβεβαίωση της Eurostat είναι σημαντικό να τονιστεί πως μέσα από τους δείκτες ανεργίας και πληθωρισμού μιας χώρας, μπορεί να υπολογιστεί με σχετική ακρίβεια ο ρυθμός ανάπτυξης αυτής. Μέσα από την χρήση του προγράμματος Matrix Laboratory επιχειρήθηκε ένα πολυωνυμικό ταίριασμα μεταξύ ανεργίας και πληθωρισμού του Σουηδικού κράτους, δίνοντας με σχετική ακρίβεια η οποία ανέρχεται σε 96% ότι ο ρυθμός ανάπτυξης της Σουηδικής οικονομίας η οποία όπως φαίνεται από το παραπάνω διάγραμμα γίνεται με

αυξανόμενο ρυθμό. Το αποτέλεσμα αυτό προκύπτει από την οργανωτική δομή της Σουηδικής οικονομίας.

Κεφάλαιο 5^ο Παρουσίαση και ανάλυση στατιστικών στοιχείων πληθωρισμού και ανεργίας στο Ιταλικό κράτος.

5.1 Η ανεργία στην Ιταλία

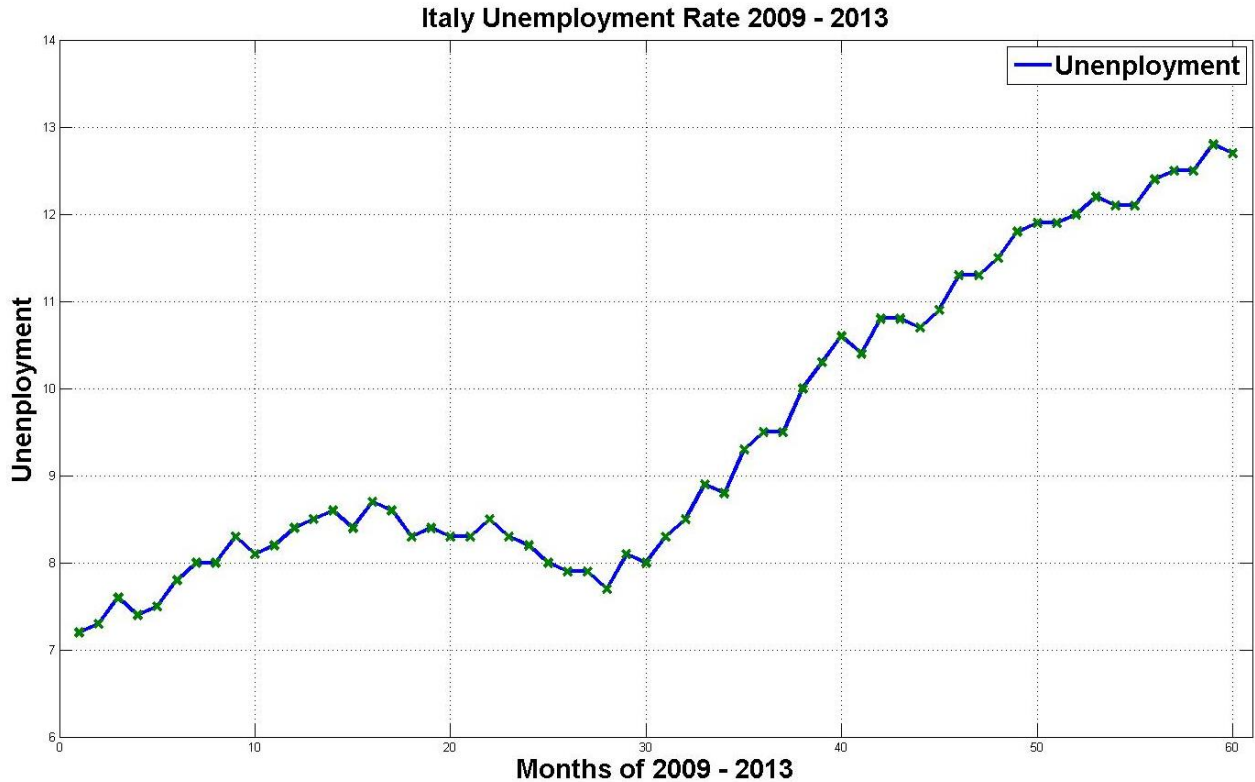
Italy Unemployment (2009-2013 monthly rate)												
	MO1	MO2	MO3	MO4	MO5	MO6	MO7	MO8	MO9	MO10	MO11	MO12
2009	7.2	7.3	7.6	7.4	7.5	7.8	8	8	8.3	8.1	8.2	8.4
2010	8.5	8.6	8.4	8.7	8.6	8.3	8.4	8.3	8.3	8.5	8.3	8.2
2011	8	7.9	7.9	7.7	8.1	8	8.3	8.5	8.9	8.8	9.3	9.5
2012	9.5	10	10.3	10.6	10.4	10.8	10.8	10.7	10.9	11.3	11.3	11.5
2013	11.8	11.9	11.9	12	12.2	12.1	12.1	12.4	12.5	12.5	12.8	12.7

Εικόνα 30 Πίνακας ανεργίας Ιταλικού κράτους από το 2009 έως το 2013 (μηνιαίος)

Πηγή: Eurostat

Στις αρχές του 2009 η ανεργία στην Ιταλία βρίσκεται σε ένα ποσοστό κοντά στο 7,2%. Από την αρχή του δεύτερου εξαμήνου του ίδιου έτους παρατηρείται μία αύξηση της τάξεως του 1% με το έτος να κλείνει με ανεργία κοντά στο 8,4%. Τα επίπεδα αυτά μένουν σταθερά με κάποιες ελάχιστες αυξομειώσεις έως και τα μέσα του 2011. Από το δεύτερο εξάμηνο αυτού του έτους έως και τα τέλη του 2013 η ανεργία αυξάνεται με σταθερούς ρυθμούς αγγίζοντας αρνητικό ρεκόρ σαράντα ετών το οποίο ανέρχεται κοντά σε 13%.

Όλα αυτά είναι αποτέλεσμα της οικονομικής κρίσης που χτύπησε την Ευρωζώνη και της κακής διαχείρισης που έκανε το Ιταλικό κράτος με βάση αυτή. Στο παρακάτω σχήμα αποτυπώνεται και διαγραμματικά η αύξηση των επιπέδων ανεργίας στο Ιταλικό κράτος.

Εικόνα 31 Διαγραμματική απεικόνιση ανεργίας στο Ιταλικό κράτος.

5.2 Ο πληθωρισμός στην Ιταλία

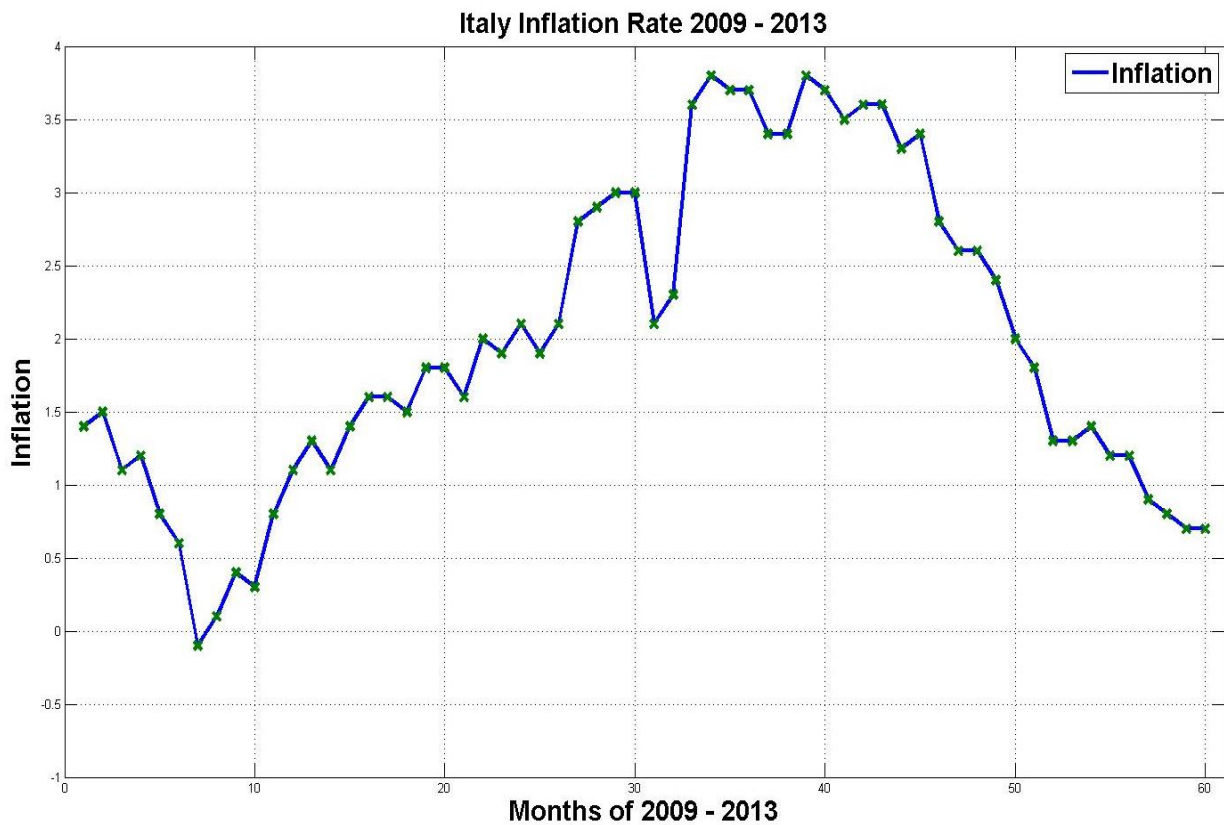
Italy Inflation (HICP) (2009-2013 monthly rate)												
	MO1	MO2	MO3	MO4	MO5	MO6	MO7	MO8	MO9	MO10	MO11	MO12
2009	1.4	1.5	1.1	1.2	0.8	0.6	-0.1	0.1	0.4	0.3	0.8	1.1
2010	1.3	1.1	1.4	1.6	1.6	1.5	1.8	1.8	1.6	2	1.9	2.1
2011	1.9	2.1	2.8	2.9	3	3	2.1	2.3	3.6	3.8	3.7	3.7
2012	3.4	3.4	3.8	3.7	3.5	3.6	3.6	3.3	3.4	2.8	2.6	2.6
2013	2.4	2	1.8	1.3	1.3	1.4	1.2	1.2	0.9	0.8	0.7	0.7

Εικόνα 32 Πίνακας πληθωρισμού Ιταλίας από το 2009 έως το 2013(μηνιαίως).

Πηγή: Eurostat.

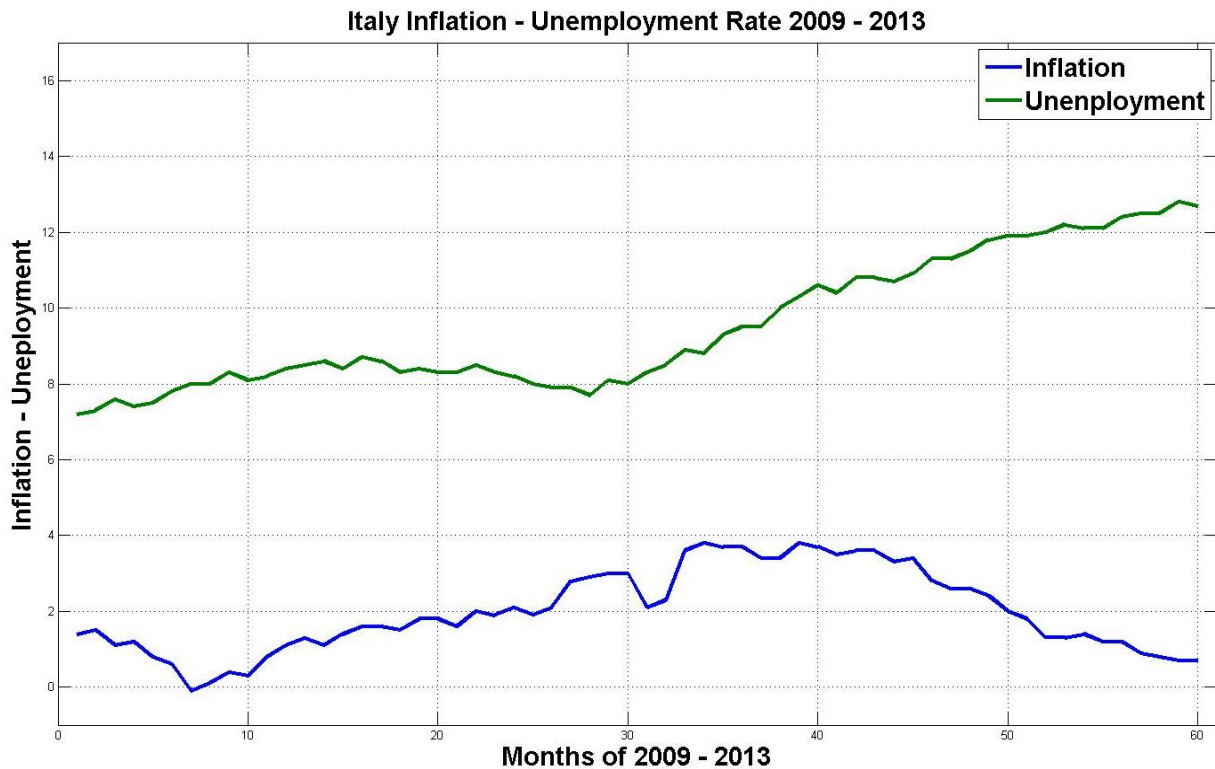
Στον παραπάνω πίνακα αποτυπώνεται ο πληθωρισμός που επικρατεί στο Ιταλικό κράτος τα τελευταία πέντε έτη σε μηνιαία βάση. Το πρώτο εξάμηνο του 2009 παρατηρείται μία μείωση της τάξεως του 1,5% με τον πληθωρισμό να αγγίζει το 0% τον Ιούλιο του 2009. Από το σημείο αυτό και μετά ακολουθεί μία σταθερή ανοδική πορεία παίρνοντας την υψηλότερη τιμή του στο δεύτερο εξάμηνο του 2011, φτάνοντας στο 3,8%. Έως και ένα έτος μετά από αυτό ο πληθωρισμός στην Ιταλία παρουσιάζει μία σταθεροποίηση στα σχετικά

υψηλά αυτά ποσοστά. Παρόλα αυτά μέχρι τον τελευταίο μήνα του 2013 παρουσιάζει μία μείωση της τάξεως του 3% αγγίζοντας το 0,7%. Στο παρακάτω σχήμα αποτυπώνονται διαγραμματικά τα επίπεδα πληθωρισμού που επικρατούν στο Ιταλικό κράτος την τελευταία πενταετία.

Εικόνα 33 Διαγραμματική απεικόνιση πληθωρισμού στο Ιταλικό κράτος.

5.3 Σχέση μεταξύ ανεργίας και πληθωρισμού

Εικόνα 34 Διαγραμματική απεικόνιση ανεργίας και πληθωρισμού.

Από αυτό το διάγραμμα, η κύρια παρατήρηση που προκύπτει είναι ότι η ανεργία και ο πληθωρισμός στην Ιταλία ακολουθούν την δομή Phillips, η μείωση του ενός επιφέρει αύξηση του άλλου και αντίστροφα. Το άλλο φαινόμενο που παρατηρείται από τον πίνακα συσχέτισης είναι οι μεγάλες μεταβολές που παρουσιάζουν τόσο η ανεργία όσο και ο πληθωρισμός στα πλαίσια της Ιταλικής οικονομίας.

5.4 Ρυθμός ανάπτυξης Ιταλικής οικονομίας

Curve Fitting Italy :

Polynomial fitting first degree

$$F(x) = p1*x+p2$$

95% precision

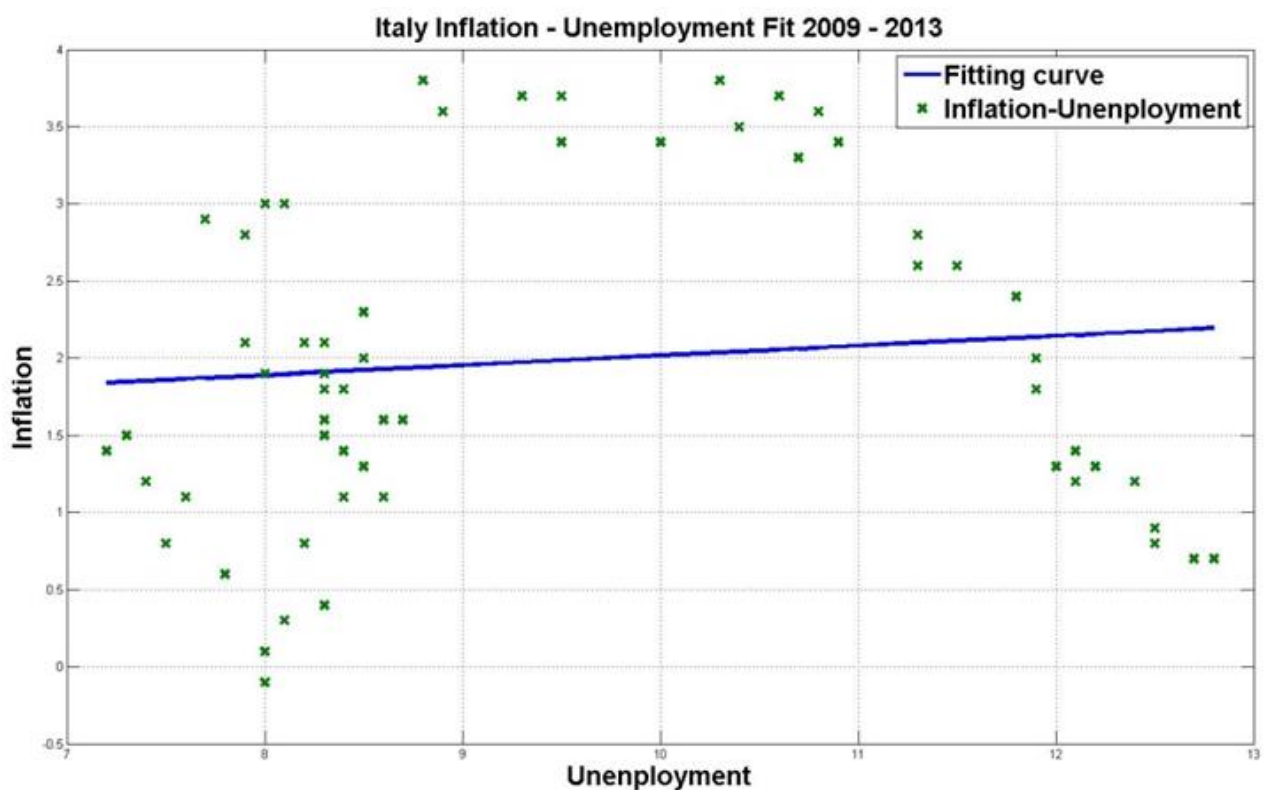
SSE = 69.37

$R^2 = 0.01023$

RMSE = 1.094

P1=0.06317

P2 = 1.386

Εικόνα 35 Ρυθμός ανάπτυξης Ιταλικής οικονομίας.

Μέσα από το πολυωνμικό ταίριασμα των διαγραμμάτων ανεργίας και πληθωρισμού στο Ιταλικό κράτος, έγινε δυνατή η εξαγωγή του ρυθμού ανάπτυξης της Ιταλικής οικονομίας για τα επόμενα χρόνια. Σύμφωνα με το διάγραμμα αυτό η ανάπτυξη οικονομίας στο Ιταλικό κράτος θα παραμείνει στάσιμη για τα επόμενα δύο χρόνια, γεγονός που έρχεται σε άμεση συμφωνία με τους υπολογισμούς και τις προβλέψεις που έκαναν οι οίκοι αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας

Κεφάλαιο 6^ο: Συμπεράσματα

Στην παρούσα πτυχιακή εργασία πραγματοποιήθηκε μία συγκριτική μελέτη μεταξύ του Σουηδικού και του Ιταλικού μοντέλου οικονομίας και έγινε προσπάθεια να αποσαφηνιστεί ποιο εκ των δύο αποτελεί το πιο αξιόπιστο ως προς την αντιμετώπιση των νέων και ειδικών συνθηκών που έχει επιβάλλει η οικονομική κρίση στην Ευρωπαϊκή πραγματικότητα.

Ο αναγνώστης έκανε μία πρώτη γνωριμία με τους όρους της ανεργίας και του πληθωρισμού και τους τρόπους με τους οποίους αυτές οι δύο έννοιες μπορούν να επηρεάσουν μία σύγχρονη Ευρωπαϊκή οικονομία.

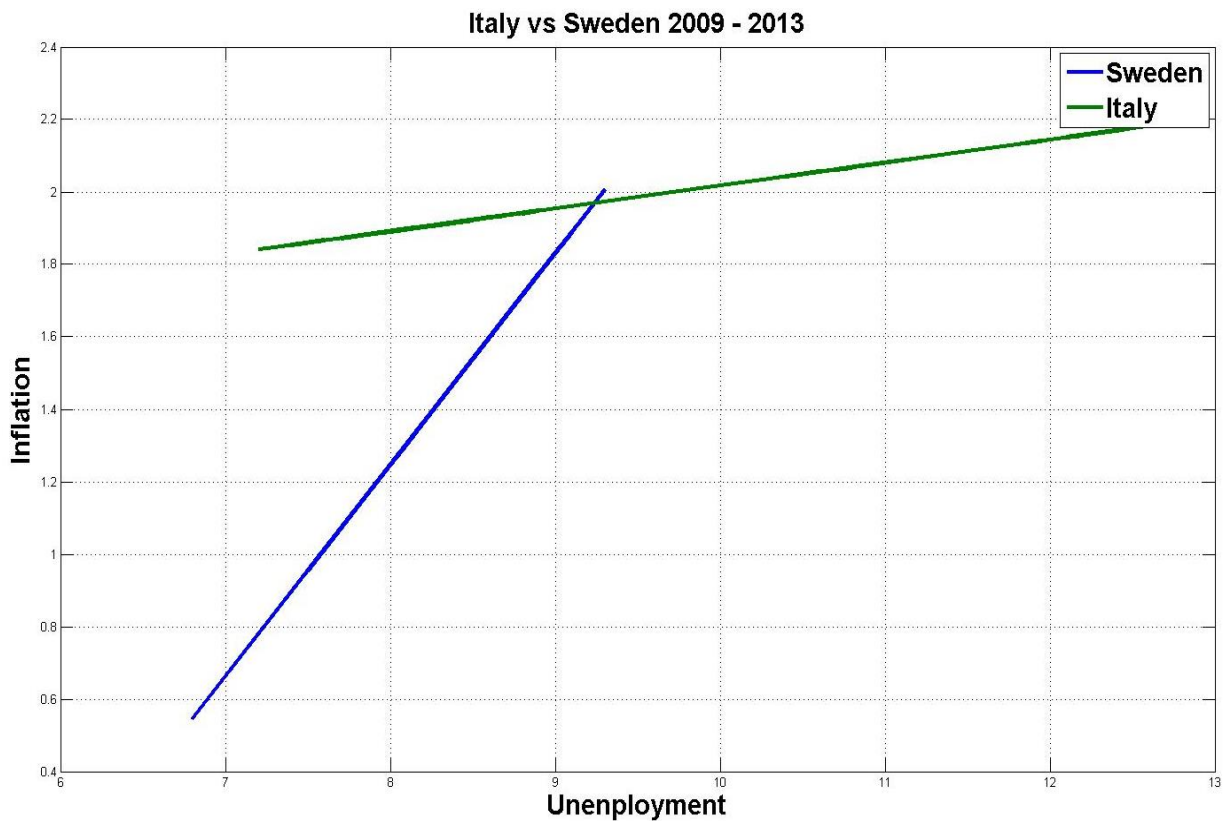
Για την δημιουργία μιας πιο ολοκληρωμένης αντίληψης γύρω από την σύγκριση της Σουηδίας και της Ιταλίας έγινε μια πρώτη εισαγωγή στην κρατική λειτουργία τους και ύστερα στην οικονομική αφού αποτελεί γεγονός ότι η γενικότερη λειτουργία του κράτους είναι αυτή που συμβάλλει στην οικονομική άνθιση αυτού. Στην συνέχεια δόθηκαν αναλυτικά στοιχεία γύρω από την ανεργία και τον πληθωρισμό σε αυτά τα δύο κράτη τα τελευταία πέντε χρόνια και μέσω της βοήθεια γραφημάτων έγινε δυνατή μια ακριβής προσέγγιση γύρω από τους ρυθμούς ανάπτυξης αυτών των δύο χωρών.

Περαιτέρω θα γίνει μια ανάλυση των τρόπων αντιμετώπισης της ανεργίας κάθε χώρας, η εξαγωγή συμπερασμάτων γύρω από την σύγκριση των ρυθμών ανάπτυξης τους και θα γίνει μία τοποθέτηση για το ποιο οικονομικό μοντέλο ανταποκρίνεται καλύτερα στην οικονομική κρίση.

Αποτελεί πλέον κοινά αποδεκτό γεγονός ότι η Σουηδία λειτουργεί ως κράτος πρόνοια ικανοποιώντας πρώτα τις ανάγκες και τα συμφέροντα των πολιτών και ύστερα του κράτους. Έτσι λειτουργεί και ως προς την αντιμετώπιση της ανεργίας. Αυτό το φροντίζει μέσα από την δημιουργία νέων θέσεων εργασίας, διάφορων επιμορφωτικών προγραμμάτων και συλλογικών συμβάσεων εργασίας. Αποτελεί μια εκ των τριών χωρών του κόσμου που η μόνη προϋπόθεση για να λάβει κανείς το επίδομα ανεργίας της είναι να είναι άνεργος κάτοικος του κράτους χωρίς να απαιτούνται ούτε υπηκοότητες ούτε ελάχιστες προϋπηρεσίες και το ποσό ανέρχεται σε 37 ευρώ/ημέρα. Επιπροσθέτως εάν ένας εργαζόμενος απολυθεί δικαιούται και λαμβάνει ένα επίδομα ανεργίας της τάξεως του 80% του μισθού του με ανώτατο όριο τα 80 ευρώ/ημέρα και με την ιατροφαρμακευτική περίθαλψη του για τα επόμενα τρία χρόνια να είναι δωρεάν.

Στα τέλη του 2013 η ανεργία η ανεργία στη Ιταλία έφτασε στο εξωπραγματικό για την χώρα 13% που αποτελεί αρνητικό ρεκόρ ανεργίας τα τελευταία 37 χρόνια. Η ανεργία των νέων ηλικίας 15-24 ετών συνεχίζει να κυμαίνεται σε υψηλά επίπεδα ανερχόμενη σε 43% και καταγράφοντας αύξηση κατά 3,6% σε ετήσια βάση τα τελευταία τέσσερα χρόνια. Συνολικά 1.000.000 Ιταλοί νέοι συνεχίζουν να αναζητούν εργασία και δεν τα καταφέρνουν. Στα τέλη του 2013 η Ιταλική κυβέρνηση παρουσίασε ένα μεταρρυθμιστικό πλάνο της αγοράς εργασίας το οποίο περιλαμβάνει την επέκταση του χρόνου των συμβάσεων εργασίας και την

θέσπιση επιδομάτων ανεργίας για νεαρούς και έκτακτους υπαλλήλους. Εκτός αυτού έχει δημιουργηθεί ένας φορέας ο οποίος επιχορηγεί διάφορες νέες και φιλόδοξες επιχειρηματικές ιδέες σε ποσοστό 60%. Παρότι έχουν αρχίσει και υλοποιούνται σε κάποιο βαθμό οι προτάσεις αυτές η Ιταλική εργασία έχει να κάνει ακόμα πολλά και σταθερά βήματα όσον αφορά την αξιοπιστία της στον τομέα της εργασίας.

Εικόνα 36 Ρυθμοί ανάπτυξης Σουηδίας-Ιταλίας.

Από το παραπάνω γράφημα μπορεί να προκύψουν τα εξής συμπεράσματα:

- Η Ιταλία έχει μεγαλύτερο κύκλο εργασιών από ότι έχει η Σουηδία με το συνολικό της ΑΕΠ να ανέρχεται σε 2,14 τρις ευρώ ενώ αυτό της Σουηδίας να ξεκινά από τα 400 δις ευρώ. Η Ιταλία έχει πενταπλάσιο κύκλο εργασιών.
- Σύμφωνα με το γράφημα και με τους οίκους αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας των κρατών η ανάπτυξη της Ιταλίας έχει παραμείνει στάσιμη και θα συνεχίσει να παραμένει στάσιμη για τουλάχιστον δύο χρόνια ενώ αυτή της Σουηδίας με σταθερά αυξανόμενο ρυθμό συνεχίζει να αναπτύσσεται.

Συμπερασματικά, η οργανωτική δομή του Σουηδικού κράτους είναι αυτή που της επιτρέπει να έχει ένα σταθερά αυξανόμενο ρυθμό ανάπτυξης και να ανταποκρίνεται θετικά απέναντι στην οικονομική κρίση χωρίς να επιδεικνύει την παραμικρή ευαισθησία στις καταστροφικές συνέπειες της. Αυτό συμβαίνει διότι αποτελεί κυρίως ένα κράτος πρόνοιας με πρώτο μέλημα του την ασφάλεια, την ευημερία και τα συμφέροντα των πολιτών του. Αντίθετα, παρά το γεγονός ότι η Ιταλία αποτελεί ένα κράτος το οποίο παράγει σε μεγάλο βαθμό, η οργανωτική του δομή, η μη σωστή τήρηση της θεσμικής λειτουργίας με χαρακτηριστικά γεγονότα τα πολιτικά σκάνδαλα, την κυριαρχία της μαφίας στον Ιταλικό νότο και την ευαισθησία που επέδειξε το Ιταλικό κράτος, μη ικανό να αντιμετωπίσει την νέα πραγματικότητα που επέβαλλε η Ευρωπαϊκή οικονομική κρίση με πράξεις, καθιστούν το οικονομικό της μοντέλο σχετικά αναξιόπιστο σε σύγκριση με αυτό του Σουηδικού. Επομένως είναι φυσικό επόμενο η στροφή προς το Σουηδικό μοντέλο οικονομίας από τις χώρες της Ευρωζώνης για την αντιμετώπιση της κρίσης, μιας και αυτό αποτελεί το κυρίαρχο τόσο σε οργανωτική δομή όσο και σε ρυθμούς ανάπτυξης.

Παράρτημα

Σύμφωνα με το Wikipedia το MATLAB (matrix laboratory) είναι ένα περιβάλλον αριθμητικής υπολογιστικής και μια προγραμματιστική γλώσσα τέταρτης γενιάς. Αποθηκεύει και κάνει τις πράξεις με βάση την άλγεβρα μητρών. Η τρέχουσα έκδοσή του είναι η R2013b η οποία κυκλοφόρησε τον Σεπτέμβριο του 2013. Χρησιμοποιείται κατά κύριο λόγο για την επίλυση μαθηματικών προβλημάτων, ωστόσο είναι πολύ "ισχυρό" και μπορεί να χρησιμοποιηθεί και για προγραμματισμό καθώς περιέχει εντολές από την C++ όπως την while, την switch και την if. Στον τομέα των γραφικών όσον αφορά τον μαθηματικό κλάδο μπορεί να υλοποιήσει συναρτήσεις πραγματικές, μιγαδικές, πεπλεγμένες συναρτήσεις δύο μεταβλητών και άλλες. Όσον αφορά τον στατιστικό κλάδο μπορεί να υλοποιήσει ιστογράμματα, τομεογράμματα, ραβδοδιαγράμματα, εμβαδογράμματα και άλλα.

Μέσω του προγράμματος αυτού κατέστη δυνατό να δημιουργηθούν τα γραφήματα ανεργίας και πληθωρισμού και ρυθμών ανάπτυξης, τα οποία χρησιμοποιήθηκαν για την εξαγωγή χρήσιμων συμπερασμάτων στην πτυχιακή αυτή εργασία. Παρακάτω παρατίθεται ο κώδικας χάρη στον οποίο εμφανίζονται με ακρίβεια τα διάφορα γραφήματα.

```
Sw_In = [2.0 2.2 1.9 1.8 1.7 1.6 1.8 1.9 1.4 1.8 2.4 2.8 2.7 2.8 2.5 2.1 1.9 1.6 1.4 1.1 1.5 1.6  
1.7 2.1 1.4 1.2 1.4 1.8 1.7 1.5 1.6 1.6 1.5 1.1 1.1 0.4 0.7 1.0 1.1 1.0 0.9 0.9 0.7 0.9 1.0 1.2 0.8  
1.0 0.7 0.5 0.5 0.0 0.3 0.5 0.8 0.8 0.5 0.2 0.3 0.4] ;
```

```
It_In = [1.4 1.5 1.1 1.2 0.8 0.6 -0.1 0.1 0.4 0.3 0.8 1.1 1.3 1.1 1.4 1.6 1.6 1.5 1.8 1.8 1.6 2.0  
1.9 2.1 1.9 2.1 2.8 2.9 3.0 3.0 2.1 2.3 3.6 3.8 3.7 3.7 3.4 3.4 3.8 3.7 3.5 3.6 3.6 3.3 3.4 2.8 2.6  
2.6 2.4 2.0 1.8 1.3 1.3 1.4 1.2 1.2 0.9 0.8 0.7 0.7];
```

```
Sw_Un = [6.8 7.7 7.8 7.8 8.9 8.4 8.4 8.8 8.8 8.7 8.7 9.0 9.1 8.9 8.8 9.3 8.8 8.2 8.7 8.4 8.4  
8.3 8.0 8.0 8.0 7.8 7.9 7.7 7.8 7.9 7.7 7.7 7.5 7.8 7.7 7.8 7.9 7.8 7.5 7.5 8.2 7.8 8.0 8.1 8.1 8.1  
8.4 8.1 7.9 8.1 8.3 8.3 7.9 7.9 7.8 8.0 8.0 7.9 8.0 8.0];
```

```
It_Un = [7.2 7.3 7.6 7.4 7.5 7.8 8.0 8.0 8.3 8.1 8.2 8.4 8.5 8.6 8.4 8.7 8.6 8.3 8.4 8.3 8.3 8.5  
8.3 8.2 8.0 7.9 7.9 7.7 8.1 8.0 8.3 8.5 8.9 8.8 9.3 9.5 9.5 10.0 10.3 10.6 10.4 10.8 10.8  
10.7 10.9 11.3 11.3 11.5 11.8 11.9 11.9 12.0 12.2 12.1 12.1 12.4 12.5 12.5 12.8 12.7];
```

```
plot(1:60,It_Un,1:60,It_Un,'x','markersize',10,'LineWidth',3)  
title('Italy Unemployment Rate 2009 - 2013','FontSize',20);  
xlim([0 61])  
ylim([6 14])  
xlabel('Months of 2009 - 2013','FontSize',20)  
ylabel('Unemployment','FontSize',20)  
legend('Unemployment','Location','NorthEast')  
figureHandle =(gcf);  
set(findall(figureHandle,'type','text'),'fontSize',22,'fontWeight','bold')  
grid on
```

```
plot(1:60,It_In,1:60,It_In,'x','markersize',10,'LineWidth',3)  
title('Italy Inflation Rate 2009 - 2013');
```

```
xlim([0 61])  
ylim([-1 4])  
xlabel('Months of 2009 - 2013')  
ylabel('Inflation')  
legend('Inflation','Location','NorthEast')  
figureHandle =(gcf);  
set(findall(figureHandle,'type','text'),'fontSize',22,'fontWeight','bold')  
grid on
```

```
plot(1:60,Sw_Une,1:60,Sw_Une,'x','markersize',10,'LineWidth',3)  
title('Sweden Unemployment Rate 2009 - 2013','FontSize',20);  
xlim([0 61])  
ylim([6 10])  
xlabel('Months of 2009 - 2013','FontSize',20)  
ylabel('Unemployment','FontSize',20)  
legend('Unemployment','Location','NorthEast')  
figureHandle = gcf;  
set(findall(figureHandle,'type','text'),'fontSize',22,'fontWeight','bold')  
grid on
```

```
plot(1:60,Sw_In,1:60,Sw_In,'x','markersize',10,'LineWidth',3)  
title('Sweden Inflation Rate 2009 - 2013');  
xlim([0 61])  
ylim([-1 3])  
xlabel('Months of 2009 - 2013')  
ylabel('Inflation')  
legend('Inflation','Location','NorthEast')  
figureHandle = gcf;  
set(findall(figureHandle,'type','text'),'fontSize',22,'fontWeight','bold')  
grid on
```

```
plot(1:60,It_In,1:60,It_Une,'markersize',10,'LineWidth',3)  
title('Italy Inflation - Unemployment Rate 2009 - 2013','FontSize',20);  
xlim([0 61])  
ylim([-1 17])  
xlabel('Months of 2009 - 2013','FontSize',20)  
ylabel('Inflation - Unemployment','FontSize',20)  
legend('Inflation','Unemployment','Location','NorthEast')  
figureHandle = gcf;  
set(findall(figureHandle,'type','text'),'fontSize',22,'fontWeight','bold')  
grid on
```

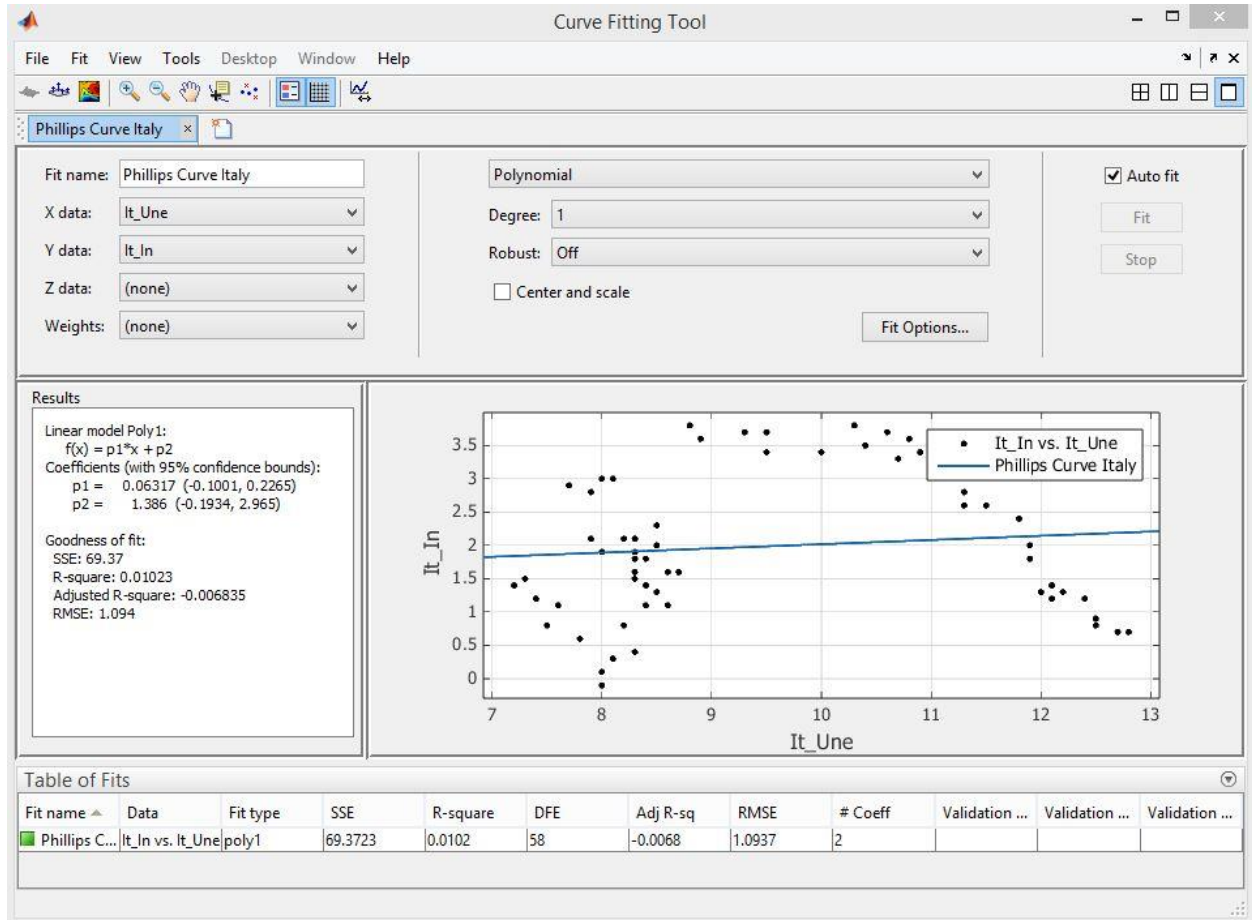
```
plot(1:60,Sw_In,1:60,Sw_Une,'markersize',10,'LineWidth',3)  
title('Sweden Inflation - Unemployment Rate 2009 - 2013','FontSize',20);  
xlim([0 61])  
ylim([-1 13])  
xlabel('Months of 2009 - 2013','FontSize',20)  
ylabel('Inflation - Unemployment','FontSize',20)  
legend('Inflation','Unemployment','Location','NorthEast')  
figureHandle = gcf;
```

```
set(findall(figureHandle,'type','text'),'fontSize',22,'fontWeight','bold')  
grid on
```

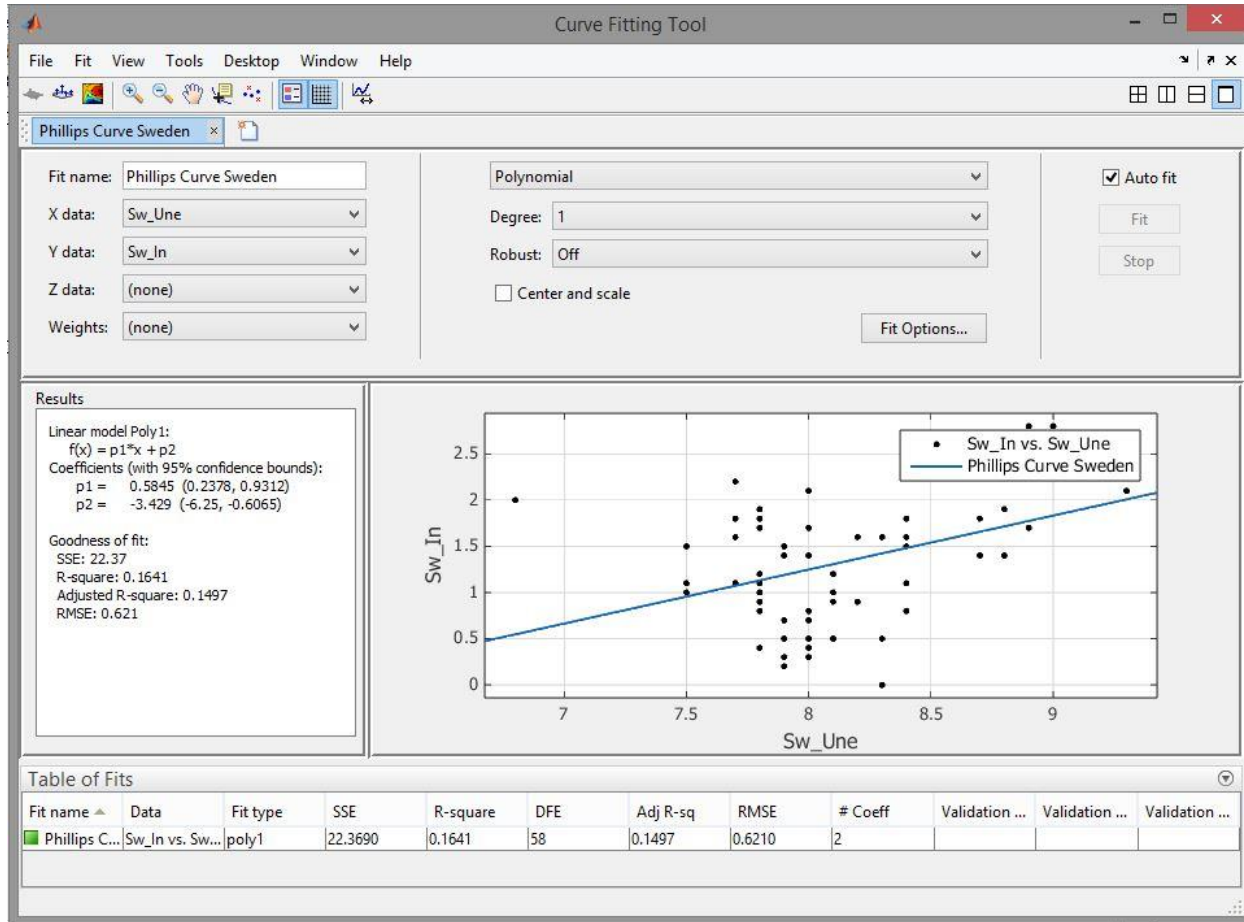
```
x=Sw_Une;  
y=0.5845.*x-3.429;  
plot(x,y,Sw_Une,Sw_In,'x','markersize',10,'LineWidth',3)  
title('Sweden Inflation - Unemployment Fit 2009 - 2013','FontSize',20);  
xlabel('Unemployment','FontSize',20)  
ylabel('Inflation','FontSize',20)  
legend('Fitting curve','Inflation-Unemployment','Location','NorthEast')  
figureHandle =(gcf);  
set(findall(figureHandle,'type','text'),'fontSize',22,'fontWeight','bold')  
grid on
```

```
x=It_Une;  
y=0.06317.*x+1.386;  
plot(x,y,It_Une,It_In,'x','markersize',10,'LineWidth',3)  
title('Italy Inflation - Unemployment Fit 2009 - 2013','FontSize',20);  
xlabel('Unemployment','FontSize',20)  
ylabel('Inflation','FontSize',20)  
legend('Fitting curve','Inflation-Unemployment','Location','NorthEast')  
figureHandle =(gcf);  
set(findall(figureHandle,'type','text'),'fontSize',22,'fontWeight','bold')  
grid on
```

```
x_sw=Sw_Une;  
y_sw=0.5845.*x_sw-3.429;  
x_it=It_Une;  
y_it=0.06317.*x_it+1.386;  
plot(x_sw,y_sw,x_it,y_it,'markersize',10,'LineWidth',3)  
title('Italy vs Sweden 2009 - 2013','FontSize',20);  
xlabel('Unemployment','FontSize',20)  
ylabel('Inflation','FontSize',20)  
legend('Sweden','Italy','Location','NorthEast')  
figureHandle =(gcf);  
set(findall(figureHandle,'type','text'),'fontSize',22,'fontWeight','bold')  
grid on
```


Εικόνα 37 Χρήση Matlab για προσαρμογή καμπύλης Phillips Ιταλίας.

Εικόνα 38 Χρήση Matlab για προσαρμογή καμπύλης Phillips Σουηδίας.

Πίνακας Εικόνων

Εικόνα 1 Διαγραμματική απεικόνιση στασιμοπληθωρισμού	13
Εικόνα 2 Διαγραμματική απεικόνιση πληθωρισμού ζήτησης	14
Εικόνα 3 Διαγραμματική απεικόνιση πληθωρισμού κόστους	15
Εικόνα 4 Διαγραμματική απεικόνιση της καμπύλης Phillips	22
Εικόνα 5 Σουηδική σημαία	25
Εικόνα 6 Το Σουηδικό κοινοβούλιο	27
Εικόνα 7 Πίνακας στοιχείων εξαγωγών Σουηδικού κράτους	29
Εικόνα 8 Πίνακας στοιχείων εξαγωγών Σουηδικού κράτους	29
Εικόνα 9 Πίνακας στοιχείων εισαγωγών Σουηδικού κράτους	30
Εικόνα 10 Πίνακας σύγκρισης Euro – Sek (Σουηδικό νόμισμα)	31
Εικόνα 11 Οίκοι αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας	37
Εικόνα 12 Πίνακας πιστοληπτικής ικανότητας Σουηδίας	38
Εικόνα 13 Πίνακας φορολογικής κλίμακας Σουηδίας	38
Εικόνα 14 Σημαία της Ιταλίας	40
Εικόνα 15 Κοινοβούλιο Ιταλίας	41
Εικόνα 16 Κοινοβούλιο Ιταλίας	42
Εικόνα 17 Πίνακας Οικονομικών στοιχείων Ιταλίας	43
Εικόνα 18 Πίνακας κύκλου εξαγωγών Ιταλίας	43
Εικόνα 19 Πίνακας κύκλου εισαγωγών Ιταλίας	44
Εικόνα 20 Porta Nuona Μιλάνο	47
Εικόνα 21 Πίνακας των 10 μεγαλύτερων τραπεζών στην Ιταλία	47
Εικόνα 22 Πίνακας πιστοληπτικής ικανότητας της Ιταλίας	51
Εικόνα 23 Πίνακας κλίμακας φορολογίας Ιταλίας	52
Εικόνα 24 Πίνακας ανεργίας Σουηδικού κράτους από το 2009 έως το 2013 (μηνιαίος)	53
Εικόνα 25 Διαγραμματική απεικόνιση ανεργίας	54
Εικόνα 26 Πίνακας πληθωρισμού Σουηδίας από το 2009 έως το 2013(μηνιαίως)	55
Εικόνα 27 Διαγραμματική απεικόνιση πληθωρισμού Σουηδίας	56
Εικόνα 28 Διαγραμματική απεικόνιση ανεργίας και πληθωρισμού	57
Εικόνα 29 Ρυθμός ανάπτυξης Σουηδικής οικονομίας	58
Εικόνα 30 Πίνακας ανεργίας Ιταλικού κράτους από το 2009 έως το 2013 (μηνιαίος)	60
Εικόνα 31 Διαγραμματική απεικόνιση ανεργίας στο Ιταλικό κράτος	61
Εικόνα 32 Πίνακας πληθωρισμού Ιταλίας από το 2009 έως το 2013(μηνιαίως)	61
Εικόνα 33 Διαγραμματική απεικόνιση πληθωρισμού στο Ιταλικό κράτος	62
Εικόνα 34 Διαγραμματική απεικόνιση ανεργίας και πληθωρισμού	63
Εικόνα 35 Ρυθμός ανάπτυξης Ιταλικής οικονομίας	64
Εικόνα 36 Ρυθμοί ανάπτυξης Σουηδίας-Ιταλίας	66
Εικόνα 37 Χρήση Matlab για προσαρμογή καμπύλης Phillips Ιταλίας	71
Εικόνα 38 Χρήση Matlab για προσαρμογή καμπύλης Phillips Σουηδίας	72

Βιβλιογραφία

- [1] Σύγχρονη Μακροοικονομική, Αθηνάς Πετράκη-Κώττη & Γεωργίου Χριστ. Κώττη. Εκδόσεις Μπένου, Αθήνα 2000.
- [2] Εισαγωγή στην πολιτική οικονομία, Έκδοση Ζ', Θ . ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΥ, Θ.ΛΙΑΝΟΥ, Θ. ΜΠΕΝΟΥ, Γ.ΤΣΕΚΟΥΡΑ, Μ.ΧΑΤΖΗΠΡΟΚΟΠΙΟΥ, Γ.ΧΡΗΣΤΟΥ.
- [3] Λιανού Θ. & Θ. Μπένου, Μακροοικονομική Θεωρία και Πολιτική, Αθήνα: Εκδόσεις Μπένου, 1998.
- [4] Μπένου Θ & Σ. Σαραντίδη, Αρχές Οικονομικής Επιστήμης, Αθήνα: Εκδόσεις Μπένου 1998.
- [5] Προδρομίδα Κ., Αρχές Οικονομικής Πολιτικής, Αθήνα: Εκδόσεις Μπένου, 1998.
- [6] Σαραντίδη Σ., Σύγχρονη Μακροοικονομική Ανάλυση, Τόμοι Α&Β, Αθήνα: Εκδόσεις Μπένου, 1995.

Ξενόγλωσση Βιβλιογραφία

- [1] Abel A.B. & B.S. Bernanke, Macroeconomics, 3rd edition., Reading Addison-Wesley, 1998.
- [2] Dornbusch R., S. Fisher and R.Startz, Macroeconomics, 7th edition, New York: McGraw-Hill, 1997.
- [3] Landsburg S. and L. Feinstone, Macroeconomics, New York: McGraw-Hill, 1997.

Ηλεκτρονικές πηγές

[1] Επίσημη σελίδα της Eurostat διαθέσιμη: goo.gl/fxw9Rt.

[2] Οίκος αξιολόγησης Πιστοληπτικής ικανότητας διαθέσιμο: <http://goo.gl/mZcsxB>.
Standard and Poors.

[3] Οίκος αξιολόγησης Πιστοληπτικής ικανότητας διαθέσιμο: <http://goo.gl/Y2HUhh>.
Moody's.

[4] Οίκος αξιολόγησης Πιστοληπτικής ικανότητας διαθέσιμο: <http://goo.gl/M7oBVF>. Fitch
ratings.

[5] Wikipedia. Org. <http://goo.gl/doVOmr>.